

APSTIPRINĀTS
ar Tukuma novada Domes 30.06.2020.
lēmumu (prot.Nr.15, 4.§.)

TUKUMA NOVADA PAŠVALDĪBAS 2019. GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

Tukums, 2020

SATURS

1.	PAMATINFORMĀCIJA PAR PAŠVALDĪBU	4
1.1.	Juridiskais statuss un novada raksturojums	4
1.2.	Politikas jomas, nozares, apakšnozares, funkcijas, par kurām iestāde ir atbildīga.....	9
1.3.	Padotībā esošās iestādes	13
1.4.	Iestādes darbības virzieni un mērķi	15
1.5.	Pārskata gada galvenie uzdevumi (prioritātes, pasākumi), īstenotās budžeta programmas (apakšprogrammas)	16
2.	KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	21
3.	FINANŠU RESURSI UN IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI	24
4.	NĀKAMAJĀ GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI	42
	PIELIKUMI	44

Godātie publiskā pārskata lasītāji!

Tukuma novada pašvaldības publiskais pārskats par iepriekšējo – 2019.gadu ir detalizēta un apkopojoša informācija, no kuras ikvienam ir iespējas gūt priekšstatu par pašvaldību un tās darbu gada griezumā. Pārskats satur informāciju par lielākiem un mazākiem veikumiem, kas 2019. gadā īstenoti, lai pilnveidotu Tukuma novadu un tā iedzīvotāju dzīves kvalitāti.

Jāuzsver, ka 2019.gads ir pēdējais iepriekšējās Domes vadības perioda gads – iepriekšējos 5 gadus Domi vadīja mans priekštecis Ēriks Lukmans. Līdz ar to šis publiskais pārskats atspoguļo Tukuma novada pašvaldības darbības rezultātus vēl viņa vadības laikā.

No šā gada sākuma, kad mani apstiprināja Domes priekšsēdētāja amatā, Tukuma novadā ir sākušās straujas un neapturamas pārmaiņas. Taču par jaunās Domes vadības izdarīto publiskajā pārskatā varēsīm vēstīt tikai pēc gada, kad tiks sagatavots Tukuma novada pašvaldības nākamais publiskais pārskats.

Ar plāniem, darbiem un pabeigtiem projektiem turpināsim stiprināt Tukuma novadu kā lielisku vietu, kur dzīvot, strādāt, mācīties un atpūsties. Paldies Tukuma novada iedzīvotājiem par uzticību un esmu pārliecināts, ka nākamie gadi nesīs Tukuma novadam vēl straujāku attīstību!

Tukuma novada Domes priekšsēdētājs Normunds Rečs

1. PAMATINFORMĀCIJA PAR PAŠVALDĪBU

1.1. Juridiskais statuss un novada raksturojums

Juridiskais statuss

Pašvaldības nosaukums:	Tukuma novada Dome
Juridiskā un faktiskā adrese:	Talsu iela 4, Tukums, Tukuma novads, LV – 3101
Reģistrācijas numurs:	90000050975

Kontaktinformācija

Tālrunis (sekretāre):	63122231, 29288876
Bezmaksas tālrunis:	80205111
Tukuma novada Valsts un pašvaldības vienotā klientu apkalpošanas centra tālrunis:	63122707, 26603299, 66954854 (par www.latvija.lv pakalpojumiem; maksas)
Fakss:	63107243
Vienotais dispečerdiens:	8881 (diennakts)
Elektroniskā pasta adrese:	dome@tukums.lv , tukums@pakalpojumucentri.lv ;

Teritorija

Teritorijas lielums:	1 194 km ² (pēc CSP datiem)
Iedzīvotāju blīvums:	24 cilv. uz km ² (pēc CSP datiem, 2019)

Tukuma novada teritorija atrodas Latvijas vidusdaļas rietumos. Tukuma novads ietilpst Rīgas plānošanas reģionā, Pierīgas statistikas reģionā, Zemgales (Saeimas) vēlēšanu apgabalā, un nereti tas dēvēts par vārtiem uz Kurzemi.

1.1.att. Tukuma novada teritoriālo vienību izvietojums

Tukuma novads ir trešais lielākais novads valstī pēc iedzīvotāju skaita un lielākais novads pēc platības Rīgas plānošanas reģionā.

Novads izveidots 2009. gadā administratīvi teritoriālās reformas ietvaros, apvienojot Tukuma pilsētu, Degoles, Džūkstes, Irlavas, Jaunsātu, Pūres, Lestenes, Sēmes, Slampe, Tumes un Zentenes pagastus. Pilsēta un 10 pagasti ir novada teritoriālās vienības. Tukuma pilsēta ir Tukuma novada administratīvais centrs un reģionālās nozīmes attīstības centrs.

Tukuma novada teritorija robežojas ar astoņu pašvaldību teritorijām: Engures, Jaunpils, Kandavas, Talsu, Mērsraga, Dobeles un Babītes novadiem un Jūrmalas pilsētu. Novada kaimiņu pašvaldības ietilpst Rīgas, Zemgales un Kurzemes plānošanas reģionos.

Tukuma novada teritoriju šķērso divi starptautiskas nozīmes multimodāli TEN-T tīkla transporta koridori – valsts galvenais autoceļš A 10 (E22) Rīga–Ventspils un dzelzceļa līnija Rīga–Tukums–Ventspils (novadā ir divas pasažieru dzelzceļa stacijas), kā arī valsts galvenais autoceļš A9 Rīga–Skulte–Liepāja un dzelzceļa līnija Jelgava–Tukums–Ventspils. Engures novadā, 5 kilometrus no Tukuma pilsētas, atrodas lidlauks (saukts gan par Tukuma lidlauku, gan par Jūrmalas lidostu).

Attālums no Tukuma līdz galvaspilsētai Rīgai ir 65 km, līdz Talsiem – 56 km, Jelgavai – 54 km, Dobelei – 45 km, Saldus – 72 km, Kuldīgai – 96 km, Ventspilij – 125 km, Liepājai – 168 km.

Iedzīvotāji

Iedzīvotāju skaits uz 01.07.2019.)	uz	30 102 (salīdzinot ar datiem uz 01.07.2018. – 30 274, samazinājums par 172 cilvēkiem);
Iedzīvotāju skaits uz 01.01.2020.)	uz	29 943 (salīdzinot ar datiem uz 01.01.2019. - 30 231, samazinājums par 288 cilvēkiem).

Līdzīgi kā visā Latvijā, arī Tukuma novadā iedzīvotāju skaits turpina sarukt. Lielākais iedzīvotāju skaits Tukuma novadā koncentrējies Tukuma pilsētā – 18 404, vismazākais iedzīvotāju skaits ir Zentenes pagastā – 494 (Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, turpmāk – PMLP, dati uz 01.07.2019.). 2019.gada jūnijā iedzīvotāju skaita pieaugums ir novērojams Džūkstes pagastā – 1435 jeb 1,3%.

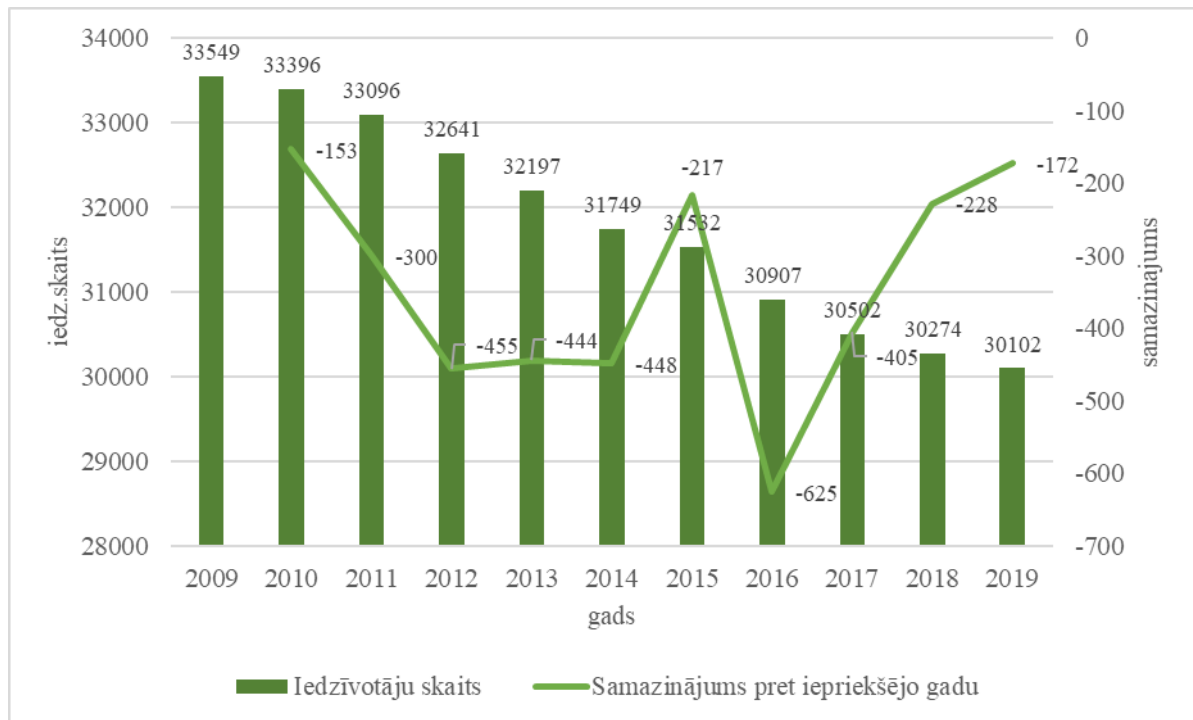
1.1.tabula. Tukuma novada iedzīvotāju skaita izmaiņas pa teritoriāli administratīvajām vienībām 2014-2019. Dati: PMLP

Pagasts, pilsēta/ Gads	01.07.2014.	01.07.2015.	01.07.2016.	01.07.2017.	01.07.2018.	01.07.2019.
Degole	681	684 ¹	679	683	665	654
Džūkste	1509	1484	1458	1441	1417	1435
Irlava	1497	1505	1479	1431	1406	1379
Jaunsāti	986	975	951	937	906	880
Lestene	679	668	663	658	650	640
Pūre	1557	1512	1470	1444	1436	1414
Sēme	1298	1279	1269	1251	1240	1227
Slampe	2031	2010	1945	1909	1855	1838
Tume	1860	1825	1792	1757	1748	1737
Zentene	533	528	521	517	504	494
Tukums	19118	19062	18680	18474	18447	18404
KOPĀ NOVADĀ	31749	31532	30907	30502	30274	30102

Tukuma novada iedzīvotāju skaita izmaiņas kopš 2009. gada administratīvi teritoriālās reformas un iedzīvotāju skaita samazinājums salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu attēlots 1.2.attēlā.

¹ Ar zaļu krāsu atzīmēts pieaugums pozīcijās salīdzinot pret iepriekšējo periodu.

Šajā laika periodā lielākais iedzīvotāju skaita samazinājums – 625 iedzīvotāji bija 2016. gada vidū (janvārī – 376). Savukārt 2019. gadā iedzīvotāju skaita samazinājums ir mazākais pēdējo deviņu gadu laikā – 172 iedzīvotāju salīdzinājumā ar iepriekšējā gada jūlija datiem.

1.2.att. Iedzīvotāju skaits pa gadiem uz 1. jūliju (Dati: PMLP)

Kopumā 10 gadu laikā (no 2009.gada jūlija līdz 2019.gada jūlijam) Tukuma novadā iedzīvotāju skaits samazinājies par 3447 iedzīvotājiem (Latvijā par 173 617) (PMLP dati).

Tukuma novada **iedzīvotāju skaita izmaiņas pēc vecuma** 2019. gadā dotas 1.2. tabulā. Procentuāli 2019. gadā 63,3% iedzīvotāju bija darbaspējas vecumā (no 15 līdz 62 gadiem), 19,6% virs darbaspējas vecuma un 17,1% līdz darbaspējas vecumam, kas ir vienlīdzīga ar Latvijā vidējiem rādītājiem. 2019.gada jūnijā nedaudz pieaudzis iedzīvotāju skaits līdz darbaspējas vecumam un pieaudzis arī iedzīvotāju skaits pēc darbaspējas vecuma.

1.2.tabula. Tukuma novada iedzīvotāju skaita izmaiņas pēc vecuma 2014-2019. Dati: PMLP

Datums	Iedzīvotāji līdz darbaspējas vecumam (0-14 gadi)	Iedzīvotāji darbaspējas vecumā (15-62 gadi)	Iedzīvotāji pēc darbaspējas vecuma (> 63 gadi)
01.07.2014.	5045	20460	6244
01.07.2015.	5120	20193	6219
01.07.2016.	5087	19613	6207
01.07.2017.	5139	19350	6013
01.07.2018.	5137	19255	5882
01.07.2019.	5146	19057	5899

2019.gadā Tukuma novadā iedzīvotāju skaits sadalījumā pēc dzimuma ir 14399 vīrieši un 15703 sievietes, vīriešu un sieviešu īpatsvars pēdējo gadu laikā būtiski nav mainījies. Tukuma novada iedzīvotāju skaita izmaiņas pēc dzimuma pēdējo piecu gadu laikā dotas 1.3. tabulā.

1.3.tabula. Tukuma novada iedzīvotāju skaita izmaiņas pēc dzimuma 2014-2019. Dati: PMLP

Gads/ dzimums	Skaits		Īpatsvars	
	Vīrieši	Sievietes	Vīrieši	Sievietes
01.07.2014.	15182	16567	47.82%	52.18%
01.07.2015.	15066	16466	47.78%	52.22%
01.07.2016.	14787	16120	47.84%	52.16%
01.07.2017.	14615	15887	47.91%	52.09%
01.07.2018.	14495	15779	47.88%	52.12%
01.07.2019.	14399	15703	47.83%	52.17%

Latvijā latviešu **tautības** iedzīvotāju īpatsvars attiecībā pret iedzīvotāju kopskaitu 2019. gadā bija 60,4%. Tukuma novadam ir raksturīgs salīdzinoši viendabīgs iedzīvotāju nacionālais sastāvs – 84,68% latvieši, 8,08% - krievi, 2,04% - baltkrievi, 1,17% - ukraiņi un 4,03% pārējās tautības. Tukuma novada iedzīvotāju skaita izmaiņas pēc nacionāla sastāva dotas 1.4. tabulā.

1.4.tabula. Tukuma novada iedzīvotāju skaita izmaiņas pēc nacionālā sastāva 2014-2019. Dati: PMLP

Gads	Latvieši	Krievi	Baltkrievi	Ukraiņi	Pārējie
01.07.2014.	26472	2891	723	403	1260
01.07.2015.	26423	2761	690	390	1268
01.07.2016.	25950	2686	668	372	1231
01.07.2017.	25690	2587	642	366	1217
01.07.2018.	25574	2504	629	354	1213
01.07.2019.	25489	2433	614	353	1213

Nodarbinātība

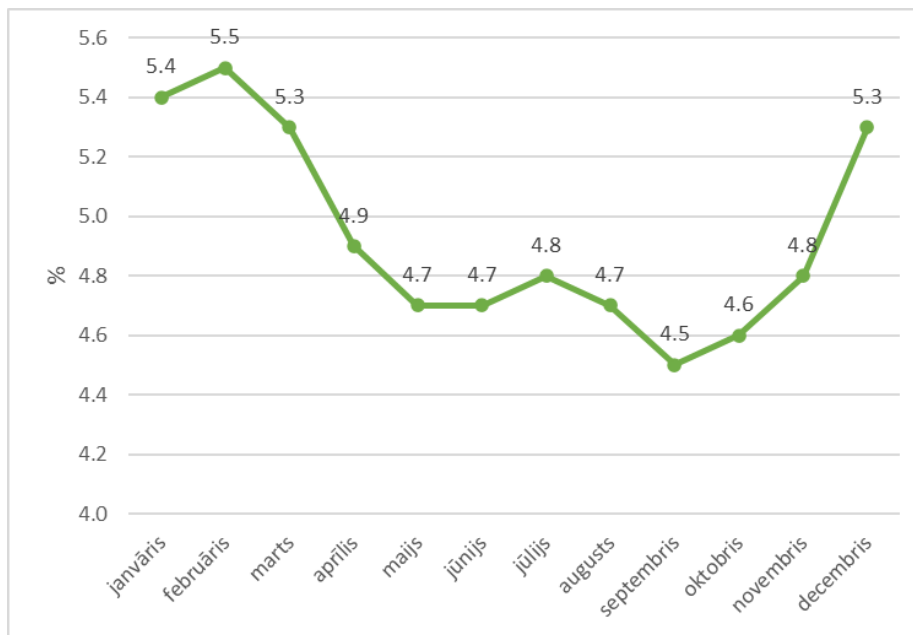
Bezdarba līmenis Tukuma novadā, 2019.gadā vidēji:	4,93% (valstī 4,8%) (aprēķināts pēc NVA datiem).
--	---

Saskaņā ar Nodarbinātības valsts aģentūras (turpmāk – NVA) datiem, Tukuma novadā aprēķinātais vidējais 2019. gada reģistrēto bezdarbnieku skaits un bezdarba līmenis, salīdzinot ar valsts un galvaspilsētas datiem, norādīts 1.5.tabulā. Vidējais bezdarba līmenis Tukuma novadā 2019.gadā bija 4,93%, kas ir zemāks, salīdzinot ar 2018.gada vidējo rādītāju. Tendence parāda, ka gada vidējais bezdarba līmenis ik gadu turpina samazināties, bet nav sasniedzis Pierīgas statistisko reģiona vidējo bezdarba līmeni – 3,5%.

1.5.tabula. Vidējais bezdarbnieku skaits un bezdarba līmenis Tukuma novadā, Latvijā un Rīgā 2017-2019. Dati: NVA

Gads	Tukuma novads		Latvija		Rīga	
	Vidējais bezdarbnieku skaits	Vidējais bezdarba līmenis, %	Vidējais bezdarbnieku skaits	Vidējais bezdarba līmenis, %	Vidējais bezdarbnieku skaits	Vidējais bezdarba līmenis, %
2017	915,08	5,23	68238	5,63	13811,25	3,48
2018	865,42	5,04	60253,33	5,03	12586,25	3,17
2019	839,25	4,93	56859,58	4,8	12414,25	3,18

Dati NVA tiek aktualizēti katru mēnesi, pēc tiem redzams, ka 2019.gadā Tukuma novadā zemāks bezdarba līmenis ir vasaras mēnešos un rudens sākumā, savukārt ziemas mēnešos bezdarba līmenis ir augstāks. Tāda tendence bijusi arī iepriekšējos gados.

1.3.att. Bezdarba līmenis 2019.gadā pa mēnešiem Tukuma novadā (%). Dati: NVA

Kā redzams 1.3.attēlā, tad 2019. gadā Tukuma novadā zemākais bezdarba līmenis 4,5% bija septembrī, savukārt februārī tika sasniegts šī gada augstākais bezdarba rādītājs –5,2%.

Darba samaksa

Vidējā darba samaksa mēnesī Tukuma novadā 2019.gadā	983 EUR bruto 725 EUR neto jeb uz rokas
Vidējā darba samaksa mēnesī Latvijā 2019.gadā	1052 EUR bruto, 839 EUR neto jeb uz rokas

Tukuma novadā vidējā darba samaksa mēnesī pieaug katru gadu, 2019.gadā pieaugums ir par 8,7%, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Latvijā vidējā darba samaksa mēnesī pieaugusi par 7%, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Darba samaksa novadā nesasniedz valsts vidējo darba samaksas līmeni, tā ir zemāka par 17%.

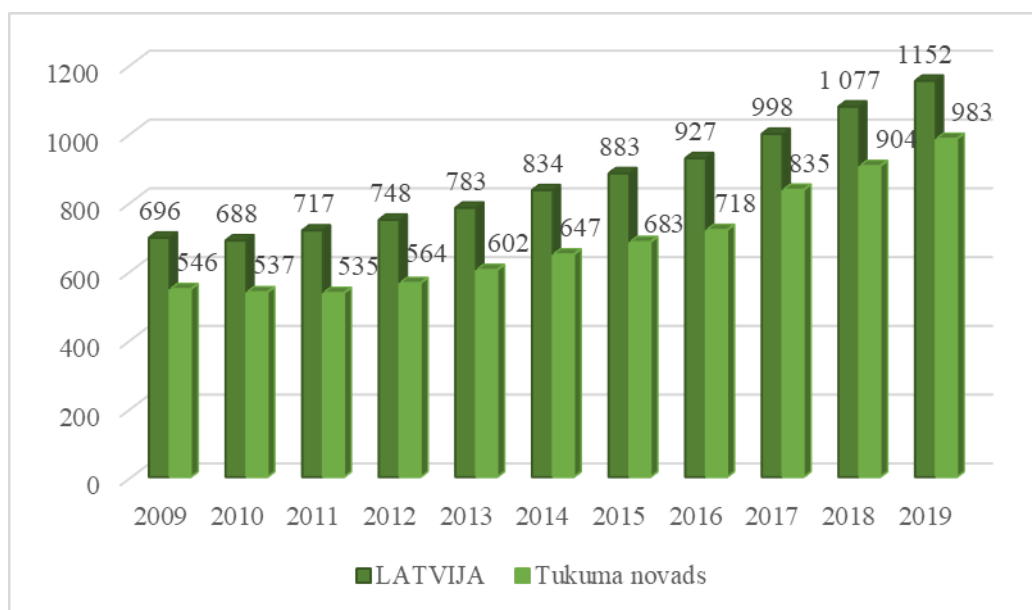
1.6.tabula. Strādājošo mēnešu vidējā darba samaksa euro
Tukuma novadā, Latvijā 2014-2019. Dati: CSP

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Tukuma novadā						
Bruto						
Pavisam, bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu <50	647	683	718	835	904	983
Sabiedriskajā sektorā	633	670	707	789	833	886
..pašvaldību struktūrās	626	662	699	781	824	875
Privātā sektora komersanti ar nodarbināto skaitu >=50	652	691	730	875	968	1065
Neto						
Pavisam, bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu <50	470	500	524	605	668	725
Sabiedriskajā sektorā	458	489	514	572	618	655
..pašvaldību struktūrās	453	484	509	568	613	648
Privātā sektora komersanti ar nodarbināto skaitu >=50	477	508	534	633	713	783
Latvijā						
Bruto						
Pavisam, bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu <50	834	883	927	998	1077	1152

Sabiedriskajā sektorā	813	855	886	951	1032	1103
..pašvaldību struktūrās	634	675	705	758	816	861
Privātā sektora komersanti ar nodarbināto skaitu >=50	858	916	973	1051	1128	1207
Neto						
Pavisam, bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu <50	599	640	668	715	786	839
Sabiedriskajā sektorā	585	620	640	682	754	805
..pašvaldību struktūrās	460	491	512	548	602	635
Privātā sektora komersanti ar nodarbināto skaitu >=50	616	662	700	752	821	877

Augot vidējai darba samaksai mēnesī valstī, augusi arī Tukuma novadā strādājošo vidējā darba samaksa, kas attēlota 1.4.attēlā.

1.4.att. Strādājošo mēneša vidējā darba samaksa BRUTO, euro. Dati: CSP

1.2. Politikas jomas, nozares, apakšnozares, funkcijas, par kurām iestāde ir atbildīga

Tukuma novada administratīvajā teritorijā pārvaldi veic Tukuma novada pašvaldība. Vietējā pašvaldība ir vietējā pārvalde, kas ar pilsoņu vēlētās pārstāvniecības - domes - un tās izveidoto institūciju un iestāžu starpniecību nodrošina likumos noteikto funkciju, kā arī likumā "Par pašvaldībām" paredzētajā kārtībā Ministru kabineta doto uzdevumu un pašvaldības brīvprātīgo iniciatīvu izpildi, ievērojot valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju intereses.

Tukuma novada pašvaldības darbu reglamentē Tukuma novada pašvaldības nolikums, kas apstiprināts 2013. gada 22. augustā. 2019. gadā nav veikti tā grozījumi.

Dome

Domes priekšsēdētājs:	Ēriks Lukmans
Domes priekšsēdētāja vietnieks teritoriālās attīstības, izglītības, kultūras un sporta jautājumos:	Arvīds Driķis (līdz 2019.gada 10.decembrim)
Domes priekšsēdētāja vietnieks saimniecības, uzņēmējdarbības veicināšanas un sociālajos jautājumos:	Agris Zvaigzneskalns

2019.gada 10.decembrī no amata atkāpās Domes priekšsēdētāja vietnieks Arvīds Driķis, kura pilnvaras beidzās no iesnieguma iesniegšanas dienas.

2019.gada 19.decembrī no amata atkāpās Domes priekšsēdētājs Ēriks Lukmans, kura pilnvaras beidzās 2020.gada 8.janvārī.

Pašvaldības lēmējinstītūcija ir novada dome ar 17 ievēlētiem deputātiem. 2019.gadā notikušās izmaiņas deputātu sastāvā (skatīt 1.7.tabulu).

1.7.tabula. Tukuma novada Domes deputāti 2019.gadā. Dati: TND

Nr. p.k.	Deputāts	Piezīmes
1.	Agnese Ritene	No 2019.gada 19.decembra ieņem A.Driķa vietu
2.	Agris Zvaigznaskalns	
3.	Aivars Volfs	Līdz 2019.gada 29.augustam
4.	Artis Jomerts	
5.	Arvīds Driķis	Līdz 2019.gada 10.decembrim
6.	Daiga Reča	
7.	Edmunds Grīnbergs	
8.	Ēriks Lukmans	
9.	Guna Roze	
10.	Ilvars Ozoliņš	
11.	Jānis Eisaks	
12.	Jānis Rosickis	No 2019.gada 29.augusta ieņem A.Volfa vietu
13.	Kaspars Liepa	
14.	Liene Bēniņa	
15.	Ludmila Reimate	
16.	Modris Liepiņš	
17.	Normunds Rečs	
18.	Reinis Duksītis	
19.	Sergejs Kovaļovs	

2019.gadā sasauktas 20 domes sēdes: kārtējās sēdes – 12, ārkārtas sēdes – 8. Kopā izskatīti 502 jautājumi. Deputāti darbojas piecās pastāvīgajās komitejās. Notikušas 60 Tukuma novada Domes pastāvīgo komiteju sēdes (skatīt 1.8.tabulu).

1.8.tabula. Tukuma novada Domes pastāvīgās komitejas un sēžu skaits 2019.gadā. Dati: TND

Nr. p.k.	Pastāvīgās komitejas	Komiteju sēžu skaits	Locekļu sastāvs
1	Saimniecības un uzņēmējdarbības vides veicināšanas komiteja	12	7 locekļi: <ul style="list-style-type: none"> - Komitejas priekšsēdētājs Agris Zvaigznaskalns, - Agnese Ritene (no 2019.gada 19.decembra), - Aivars Volfs (līdz 2019.gada 29.augustam), - Artis Jomerts, - Arvīds Driķis (līdz 2019.gada 10.decembrim), - Edmunds Grīnbergs, - Ilvars Ozoliņš, - Jānis Rosickis (no 2019.gada 29.augusta), - Modris Liepiņš.
2	Izglītības, kultūras un sporta komiteja	12	7 locekļi: <ul style="list-style-type: none"> - Komitejas priekšsēdētāja Ludmila Reimate, - Daiga Reča, - Guna Roze, - Jānis Eisaks, - Liene Bēniņa, - Reinis Duksītis, - Sergejs Kovaļovs.
3	Sociālo un veselības jautājumu komiteja	12	7 locekļi: <ul style="list-style-type: none"> - Komitejas priekšsēdētājs Normunds Rečs, - Daiga Reča, - Guna Roze, - Jānis Eisaks,

			<ul style="list-style-type: none"> - Kaspars Liepa, - Liene Bēniņa, - Ludmila Reimate.
4	Teritoriālās attīstības komiteja	11	7 locekļi: <ul style="list-style-type: none"> - Komitejas priekšsēdētājs Arvīds Driķis (līdz 2019.gada 10.decembrim), - Agnese Ritene (no 2019.gada 19.decembra), - Artis Jomerts, - Edmunds Grīnbergs, - Ilvars Ozoliņš, - Jānis Rosickis (no 2019.gada 29.augusta), - Kaspars Liepa, - Modris Liepiņš, - Sergejs Kovaļovs (līdz 2019.gada 29.augustam).
5	Finanšu komiteja	13	9 locekļi: <ul style="list-style-type: none"> - Komitejas priekšsēdētājs Ēriks Lukmans, - Agnese Ritene (no 2019.gada 19.decembra), - Aivars Volfs (līdz 2019.gada 29.augustam), - Agris Zvaigzneskalns, - Artis Jomerts, - Arvīds Driķis (līdz 2019.gada 10.decembrim), - Daiga Reča, - Ilvars Ozoliņš, - Kaspars Liepa, - Normunds Rečs, - Sergejs Kovaļovs (no 2019.gada 29.augusta).
Kopā:		60	

Administrācija

Izpilddirektore: **Dace Lebeda**

Pašvaldību funkciju īstenošanai Tukuma novada Domei ir izveidota **pašvaldības administrācija**, kas nodrošina Domes darba organizatorisko un tehnisko apkalpošanu un darbību atbilstīgi pašvaldības nolikumam un domes lēmumiem. Pašvaldības administrāciju vada izpilddirektors. Pašvaldības administrācijā ir šādas struktūrvienības un tās darbojas saskaņā ar struktūrvienību nolikumiem, kurus apstiprina Dome:

1. Finanšu nodaļa;
2. Administratīvā nodaļa;
3. Arhitektūras nodaļa;
4. Attīstības nodaļa;
5. Dzimtsarakstu nodaļa;
6. Īpašumu nodaļa;
7. Juridiskā nodaļa;
8. Komunālā nodaļa;
9. Kultūras, sporta un sabiedrisko attiecību nodaļa;
10. Pašvaldības policija;
11. Tukuma tūrisma informācijas centrs;
12. Iekšējais auditors.

Saskaņā ar sabiedriskās komisijas nolikumu, 2019.gadā Tukuma novada Domē izveidotas un darbojas **26 sabiedriskās komisijas**. Tajās aktīvi iesaistījušies novada iedzīvotāji, iestāžu speciālisti un uzņēmēji. Sabiedriskās komisijas atsevišķu funkciju veikšanai vai jautājumu risināšanai ir sekojošas:

1. Tukuma novada vēlēšanu komisija;
2. Tukuma novada pašvaldības iepirkumu komisija;

3. Tukuma sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija, kurā darbojas 4 novadi – Tukuma, Engures, Kandavas un Jaunpils;
4. Tukuma novada satiksmes organizācijas un kustības drošības komisija;
5. Tukuma novada Domes administratīvā komisija;
6. Tukuma novada Domes administratīvo aktu strīdu komisija;
7. Tukuma pilsētas zemes komisija;
8. Tukuma novada Domes zemes īpašumu pārvaldīšanas komisija;
9. Tukuma novada Domes darījumu ar lauksaimniecības zemi izvērtēšanas komisija;
10. Īpašumu apsaimniekošanas un privatizācijas komisija;
11. Tukuma novada Domes dzīvojamo māju privatizācijas komisija;
12. Tukuma novada Domes dzīvokļu komisija;
13. Tukuma novada Domes sabiedrības labklājības veicināšanas komisija;
14. Tukuma novada Domes bērnu tiesību aizsardzības komisija;
15. Tukuma novada Domes jaunatnes lietu komisija;
16. Tukuma novada Domes sporta komisija;
17. Tukuma novada Domes kultūras komisija;
18. Tukuma novada komisija darbam ar sabiedriskajām organizācijām;
19. Tukuma novada Domes uzņēmēju konsultatīvā padome;
20. Licencēšanas komisija,
21. Medību koordinācijas komisija;
22. Tukuma novada vides komisija;
23. Tukuma novada Domes būvju pieņemšanas ekspluatācijā komisija;
24. Tukuma novada būvvalde;
25. Tukuma novada Domes izglītības komisija;
26. Apbalvojumu piešķiršanas padome.

Visbiežāk sēdes notikušas un visapjomīgākais jautājumu skaits izskatīts: Dzīvokļu komisijā – 20 sēdēs pieņemti 115 lēmumi un izskatīti 847 jautājumi; Administratīvajās komisijā – 25 sēdēs izskatīta 585 administratīvo pārkāpumu lieta; Zemes īpašumu pārvaldīšanas komisija – 24 sēdēs izskatīti 313 jautājumi; Darījumu ar lauksaimniecības zemi izvērtēšanas komisija – 29 sēdēs pieņemti 121 lēmumi; Īpašumu apsaimniekošanas un privatizācijas komisija – 15 sēdēs pieņemti 96 lēmumi; Licencēšanas komisija – 22 sēdēs pieņemti 120 lēmumi, izsniegtas 280 atļaujas uzņēmējdarbības veikšanai (ielu tirdzniecība, ielu tirdzniecības organizēšana, derīgo izrakteņu ieguve, alkoholisko dzērienu ražošana).

Tukuma novada Domē izveidotas un darbojas **11 iedzīvotāju konsultatīvās padomes** (Tukuma pilsētas mikrorajonu iedzīvotāju konsultatīvā padome un Tukuma novada pagastu konsultatīvās padomes).

Personāls

Amata vietu skaits administrācijā:	115,5 amata vietas.
Darbinieku skaits:	117 (daži no darbiniekiem strādā uz nepilnu slodzi), par 1 darbinieku vairāk nekā 2018. gadā.
Izveidotas jaunas amata vietas:	1. Arhitekts-teritorijas plānotājs (Arhitektūras nodaļā), 2. Vienotā dispečerdienesta inspektors (Pašvaldības policijā).
Sadalījums pa dzimuma grupām:	34 vīrieši, 83 sievietes.
Sadalījums pa vecuma grupām:	44,82 gadi – darbinieku vidējais vecums, 22 gads – jaunākajam darbiniekam, 84 gadi vecākajam darbiniekam.
Personāla izglītība:	24 jeb 21% darbinieku ir maģistra grāds, 31 jeb 26% – bakalaura grāds,

20 jeb 17% – augstākā izglītība,
 6 jeb 5% – profesionālā augstākā izglītība,
 2 jeb 2% – 1. līmeņa profesionālā augstākā izglītība,
 15 jeb 13% – vidējā speciālā/profesionālā izglītība,
 18 jeb 15% – vidējā izglītība,
 1 jeb 1% – pamatskolas izglītība.

Valsts un pašvaldības vienotais klientu apkalpošanas centrs

2019. gadā turpina darboties Tukuma novada **valsts un pašvaldības vienotais klientu apkalpošanas centrs (VPVKAC)**. Lai sniegtu valsts un pašvaldības pakalpojumus vienuviet un, lai nodrošinātu valstī noteiktā minimālā pakalpojumu “groza” sniegšanu klientiem Tukuma novada Domei ir noslēgti trīspusēji sadarbības līgumi ar šādām iestādēm: Lauku atbalsta dienestu (LAD), Nodarbinātības valsts aģentūru (NVA), Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi (PMLP), Uzņēmumu reģistru (UR), Valsts ieņēmumu dienestu (VID), Valsts sociālās

apdrošināšanas aģentūru (VSAA), Valsts zemes dienestu (VZD), Lauksaimniecības datu centru (LDC), kā arī noslēgts divpusējs sadarbības līgums ar Veselības inspekciju (VI).

Tukuma novada VPVKAC sniedz telefonijas atbalstu portālā www.latvija.lv, kā arī klientu apkalpošanas speciālistes 2019.gadā divas dienas nedēļā klātienē sniedza četrus – pakalpojumu “groza” - Valsts ieņēmumu dienesta pakalpojumus. Pārskata periodā Tukuma novada VPVKAC kopumā sniegti un sistēmā pakalpojumucentri.lv reģistrēti 2 843 pakalpojumi, no tiem 614 – klātienē valsts pakalpojumi, 516 – klātienē Valsts ieņēmumu dienesta pakalpojumi, 1 706 – portālā www.latvija.lv konsultācijas par apmēram 19 iestāžu pakalpojumiem (sniegto valsts pakalpojumu skaits mēnesī – 236.92). 2019.gadā starp 115 Latvijas valsts un pašvaldības klientu apkalpošanas centriem, Tukums ir saglabājis 9.vietu.

Rindu vadības sistēma uzrāda, ka Tukuma novada Domes vadību/administrāciju un VPVKAC apmeklējuši 16 663 apmeklētāji (skatīt 1.9.tabulu).

1.9.tabula. Apmeklētāju skaits Tukuma novada Domē 2017-2019.gadā. Dati: TND

Nosaukums	2016 (dati no 19.05.2019.)	2017	2018	2019
Par valsts un pašvaldības jautājumiem	3 419	4 660	3 605	2 640
Kases pakalpojumi	3 136	5 470	4 914	4 355
Dzīvesvietas deklarācija	994	1 182	978	714
Valsts ieņēmumu dienests	240	8 149	8 189	7 670
Valsts zemes dienests	754	1 761	1 494	1284
Tukuma novada Domes vadību/administrāciju un VPVKAC apmeklējuši KOPĀ	8 543	21 222	19 180	16 663

1.3.Padotībā esošās iestādes

Likumā “Par pašvaldībām” noteikto funkciju izpildes nodrošināšanai, atbilstīgi Tukuma novada Domes apstiprinātajam nolikumam, Tukuma novadā darbojas šādas **pašvaldības iestādes**:

1. Tukuma novada Domes administrācija;
2. Tukuma novada Izglītības pārvalde;
3. Tukuma Raiņa ģimnāzija;
4. Tukuma 2. vidusskola;

5. Tukuma Vakara un neklātienes vidusskola (līdz 2019.gada 31.augustam);
6. Zemgales vidusskola (no 2019. gada 1. septembra ir pievienota Tukuma Vakara un neklātienes vidusskola);
7. Tumes pamatskola (līdz 2019.gada 31.augustam – Tumes vidusskola);
8. Tukuma E.Birznieka-Upīša 1. pamatskola;
9. Tukuma 2. pamatskola;
10. Tukuma 3. pamatskola;
11. Irlavas pamatskola;
12. Pūres pamatskola;
13. Džūkstes pamatskola;
14. Sēmes sākumskola;
15. Tukuma novada speciālās izglītības iestāde (līdz 2019.gada 31.augustam – Tukuma novada internātpamatskola);
16. Tukuma Mūzikas skola;
17. Tukuma Mākslas skola;
18. Tukuma Sporta skola;
19. Tukuma pirmsskolas izglītības iestāde “Taurenītis” (līdz 2019.gada 31.augustam – Tukuma speciālā pirmsskolas izglītības iestāde “Taurenītis”);
20. Tukuma pirmsskolas izglītības iestāde “Pasaciņa”;
21. Tukuma pirmsskolas izglītības iestāde “Vālodzīte”;
22. Tukuma pirmsskolas izglītības iestāde “Karlsone”;
23. Tukuma pirmsskolas izglītības iestāde “Pepija”;
24. Tukuma pirmsskolas izglītības iestāde “Lotte”;
25. Irlavas pirmsskolas izglītības iestāde “Cīrulītis”;
26. Pūres pirmsskolas izglītības iestāde “Zemenīte”;
27. Slampes pirmsskolas izglītības iestāde “Pienenīte”;
28. Tukuma pilsētas Kultūras nams;
29. Tukuma bibliotēka;
30. Tukuma muzejs;
31. Irlavas bērnu nams - patversme;
32. Tukuma novada bāriņtiesa.

Pašvaldības sniegto pakalpojumu pieejamību pašvaldības lauku teritoriālajās vienībās nodrošina vēl piecas pašvaldības iestādes – **pagastu pārvaldes** Irlavā, Pūrē, Sēmē, Slampē un Tumē, kas katra apkalpo divu pagastu teritorijas:

1. Irlavas un Lestenes pagastu pārvalde;
2. Pūres un Jaunsātu pagastu pārvalde;
3. Sēmes un Zentenes pagastu pārvalde;
4. Slampes un Džūkstes pagastu pārvalde;
5. Tumes un Degoles pagastu pārvalde.

Tukuma novada Domes padotībā ir **pašvaldības aģentūra** “Tukuma novada sociālais dienests”.

Pašvaldība ir kapitāla daļu turētāja šādās **kapitālsabiedrībās**:

1. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Tukuma ūdens” (100% kapitāla daļu turētāja);
2. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Tukuma siltums” (100% kapitāla daļu turētāja);
3. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Komunālserviss TILDe” (100% kapitāla daļu turētāja);
4. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Tukuma ledus halle” (100% kapitāla daļu turētāja);
5. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Irlavas Sarkanā Krusta slimnīca (100% kapitāla daļu turētāja);
6. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Tukuma slimnīca” (62% kapitāla daļu turētāja);
7. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība “Piejūra”” (20,45455% kapitāla daļu turētāja).

1.4. Iestādes darbības virzieni un mērķi

Darbs ar attīstības plānošanas dokumentiem

Tukuma novada teritorijas plānojums ir ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei. 2018. gada janvārī tika uzsākta **Tukuma novada teritorijas plānojuma 2011.–2023. gadam grozījumu izstrāde** (2018. gada 25. janvāra Tukuma novada Domes lēmums prot.Nr.1, 5.§.). 2018.gada nogalē un 2019.gadā notika publiskā apspriešana un darbs pie teritorijas plānojuma grozījuma pilnveidošanas (skatīt 1.10.tabulu).

1.10.tabula. Tukuma novada teritorijas plānojuma 2011.-2023.gadam grozījumu izstrāde. Dati: TND

Domes lēmuma datums un Nr.	Domes lēmuma nosaukums
25.01.2018. prot.Nr.1, 5.§.	Tukuma novada teritorijas plānojuma 2011.-2023.gadam grozījumu izstrādi
22.11.2018. prot.Nr.25, 5.§.	Tukuma novada teritorijas plānojuma grozījumu redakcijas nodošana publiskajai apspriešanai no 2018.gada 12.decembra līdz 2019.gada 16.janvārim
28.02.2019. prot.Nr.3, 2.§.	Tukuma novada teritorijas plānojuma 2011.-2023.gadam grozījumu pirmās redakcijas pilnveidošanu
30.05.2019. prot.Nr.7, 6.§.	Tukuma novada teritorijas plānojuma 2011.-2023.gadam grozījumu otrās redakcijas nodošana publiskajai apspriešanai no 2019.gada 10.jūnija līdz 2019.gada 8.jūlijam
29.08.2019. prot.Nr.13, 6.§.	Tukuma novada teritorijas plānojuma 2011.-2023.gadam grozījumu otrās (2.0) redakcijas pilnveidošanu

2019.gadā izstrādāts detālplānojums nekustamajam īpašumam “Jaunbirznieki”, Tumes pagastā, Tukuma novadā, kuru 2020.gada februārī apstiprināja (skatīt.1.11.tabulu).

1.11.tabula. Detālplānojums nekustamajam īpašumam “Jaunbirznieki”, Tumes pagastā, Tukuma novadā. Dati: TND

Domes lēmuma datums un Nr.	Domes lēmuma nosaukums
28.03.2019. prot. Nr.4, 13.§.	Par detālplānojuma uzsākšanu nekustamā īpašuma Jaunbirznieki, Tumes pagastā, Tukuma novadā, zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 90840030068
24.10.2019. prot Nr.16, 19.§.	Par detālplānojuma zemes vienībai Jaunbirznieki, Tumes pagastā, Tukuma novadā ar kadastra apzīmējumu 90840030068, precizēšanu
28.11.2019. prot.Nr.18, 26.§.	Par detālplānojuma projektu nekustamajam īpašumam Jaunbirznieki, Tumes pagastā, Tukuma novadā
27.02.2020. prot.Nr.3, 24.§.	Par detālplānojuma nekustamajam īpašumam Jaunbirznieki, Tumes pagastā, Tukuma novadā, apstiprināšanu

Tukuma novada attīstības programma 2015.–2021. gadam Rīcības plāns un Investīciju plāns ir neatņemam programmas sastāvdaļa, kas jāaktualizē ne retāk kā reizi gadā. 2019.gadā Rīcības plāns ir **aktualizēts** vienu reizi, Investīciju plāns divas reizes:

- Rīcības plāns - 2019.gada 31.janvārī ar Domes lēmumu prot.Nr.2, 4.§. Kods: RP 2019.1;
- Investīciju plāns - 2019.gada 31.janvārī ar Domes lēmumu prot.Nr.2, 4.§. Kods: IP 2019.1;
- Investīciju plāns - 2019.gada 28.novembrī ar Domes lēmumu prot.Nr.18, 16.§. Kods: IP 2019.2.

Ar Tukuma novada Domes 2019.gada 19.decembra lēmumu (prot.Nr.20, 3.§.) apstiprināts **“Tukuma novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmas īstenošanas 2019.gada pārskats”**. Pārskata izstrādes laikā veikts Rīcības plāna un Investīciju plāna 2018.-2019.gadam īstenošanas progressa izvērtējums. Rīcības plāna īstenošanas progressa periodā 2019.gadā pabeigti/ izpildīti 15 pasākumi (par pamatu ņemot 31.01.2019. rīcības plāna versiju ar kodu IP 2019.1). Investīciju plāna īstenošanas progressa periodā veikta 345 projektu izpildes

analīze par pārskata periodu 01.11.2018.– 31.12.2019. (par pamatu ņemot 28.11.2019. investīciju plāna versiju ar kodu: IP 2019.2), no kuriem pabeigti 26 projekti.

Visu 2019.gadu turpinājās aktīvs darbs pie **“Tukuma novada ilgtspējīgas enerģētikas un klimata politikas rīcības plāna 2020.-2030.gadam”** izstrādes. Rīcības plāns izstrādāts sadarbībā ar Rīgas plānošanas reģionu, Eiropas Savienības pētniecības un inovācijas ietvarprogrammas “Horizon 2020” projekta “Nodrošināt neitrālu oglekļa emulsiju reģionos līdz 2050.gadam/ “C-TRACK-50”” ietvaros.

2019.gadā **uzsākta “Tukuma novada kultūrvides attīstības plāna 2020.-2025.gadam” izstrāde** (28.03.2019. Domes lēmums prot.Nr.4, 14.§.). Plāna mērķis ir noteikt kultūras nozarē prioritāros vidējā termiņa darbības virzienus novadā. Nodrošināt koordinētu pašvaldības kultūras iestāžu un to sadarbības partneru darbību efektīvai kultūras piedāvājuma pieejamībai novada iedzīvotājiem un sekmīgai novada tēla veidošanai. Izstrādāt rīcības programmu plānu kultūras nozarē un optimālu kultūras nozares pārvaldības modeli Tukuma novada pašvaldībā. Noteikt Tukuma novada kultūras attīstības perspektīvos mērķus un uzdevumus katrā kultūras apakšnozarē un plānot veicamos pasākumus mērķu sasniegšanai. Plānu plānots apstiprināt 2020.gadā.

Sadarbība

Pašvaldība ir dalībnieks Tukuma, Kandavas, Jaunpils un Engures novadu pašvaldību apvienotās civilās aizsardzības komisijā.

Starpproduktu sadarbības jautājumu risināšanai reizi mēnesī tiek organizētas Tukuma, Kandavas, Jaunpils un Engures novadu pašvaldību vadītāju sapulces.

2019.gadā pašvaldība ir dalībnieks šādās biedrībās (nodibinājumos):

1. Latvijas Pašvaldību savienībā;
2. Latvijas Pašvaldību izpilddirektoru asociācijā;
3. Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācijā;
4. Latvijas Pašvaldību sociālo dienestu vadītāju apvienībā;
5. Reģionālo attīstības centru apvienībā;
6. Kurzemes tūrisma asociācijā;
7. Latvijas tūrisma informācijas organizāciju asociācijā “LATTŪRINFO”;
8. Kandavas Partnerībā;
9. Partnerībā Laukiem un Jūrai;
10. Engures ezera dabas parka fondā;
11. Dzimtsarakstu nodaļu darbinieku asociācijā „DZINDA“.

1.5. Pārskata gada galvenie uzdevumi (prioritātes, pasākumi), īstenotās budžeta programmas (apakšprogrammas)

Izvērtējot 2018. gada izvirzītās pašvaldības galvenās prioritātes 2019. gadam, secināms, ka lielākoties ir definētas reāli izpildāmas darbība. Vairākas no Tukuma novada Domes izvirzītajām prioritātēm 2019. gadam ir procesā un to īstenošana turpināsies arī 2020. gadā (skatīt 1.12.tabulu).

Vērtējums sniegts arī “Tukuma novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmas īstenošanas 2019.gada pārskatā”, kurš apstiprināts ar 19.12.2019. Domes lēmumu prot.Nr.20, 3.§.

1.12.tabula. Tukuma novada Domes izvirzītās prioritātes 2019.gadā. Dati: TND

Plāns 2019. gadam	Izpilde/ neizpilde 2019. gadā
Pabeigt Kurzemes ielas pārbūves 1.kārtas un 4.kārtas būvdarbus. Pašvaldības budžeta līdzekļi.	Izpildīts. 20.05.2019. nodota ekspluatācijā Kurzemes ielas 4.kārta un 05.09.2019. – 1.kārta.
Sākt Kurzemes ielas pārbūves 2.kārtas un 3.kārtas būvdarbus. Pašvaldības budžeta līdzekļi un iesniegts pieteikums valsts budžeta dotācijai.	Izpildīts - procesā. 06.2019. sākti Kurzemes ielas 2.kārtas būvdarbi. 07.2019. iesniegts finansējuma pieprasījums 3.kārtas darbiem Satiksmes ministrijā.

Pabeigt Stacijas un Dāņu ielas pārbūves darbus. ERAF finansējums (SAM 5.6.2. ietvaros).	Izpildīts. 17.07.2019. BVKB pieņēma ekspluatācijā. Pabeigta ERAF projekta īstenošana. Saņemts ERAF un valsts budžeta dotācijas līdzfinansējums.
Pabeigt energoefektivitātes pasākumus PII Pasaciņa . ERAF finansējums (SAM 4.2.2. ietvaros).	Procesā. Sākti būvdarbi, kuru termiņš pagarināts no 12.2019. līdz 03.2020.
Sākt energoefektivitātes pasākumus PII Vālodzīte . ERAF finansējums (SAM 4.2.2. ietvaros).	Procesā bija ERAF projekta īstenošana. Būvdarbu iepirkums vasarā netika izsludināts un būvdarbi netika uzsākti. Pieņemts lēmums projektu pārtraukt finansēšanas politikas izmaiņu dēļ valstī - no 2019.gada vidus nav pieejams aizņēmums Valsts kasē neattiecināmo izmaksu segšanai.
Sākt Tukuma 2.vidusskolas ēkas pārbūvi . ERAF finansējums (SAM 8.1.2. ietvaros).	Procesā. Pirmais būvdarbu iepirkums noslēdzās bez rezultāta. Izsludināts otrs iepirkums būvdarbiem, pieteikšanās termiņš 11.2019. Ieilgušas iepirkumu procedūras dēļ būvdarbi nav sākti.
Sākt Mālkalna Ziedoņa dārza labiekārtošanas un dabas muzeja projektēšanu . Pašvaldības budžeta līdzekļi.	Nav veikts pašvaldības budžeta resursu nepietiekamības dēļ. Finansējums virzīts projektiem, kuriem tika plānots, bet nebija iespējams saņemt aizņēmumu Valsts kasē finansēšanas politikas izmaiņu valstī dēļ.
Izsludināt metu konkursu Tukuma pilsētas kultūras nama pārbūvei . Pašvaldības budžets.	Nav veikts cilvēkresursu nepietiekamības dēļ arhitektūras nodaļā.
Veikt DI projekta aktivitātes Tukuma novadā – sākt jaunu ēku vai esošu ēku/telpu pārbūves projektēšanas darbus.	Daļēji izpildīts. Izsludināts iepirkums projektēšanai.
Sākt Pašvaldības grants autoceļu pārbūvi (2.kārta) Tukuma novada pagastos. ELFLA finansējums.	Izpildīts – procesā. Izbūvēti 4 ceļu posmi un 1 posms tiks pabeigts 2020.gadā.
Sākt koru virsdiriģentu roku atlējumu izvietošanu pie Bētiņa pieminekļa Irlavā . Pašvaldības budžeta līdzekļi un Latvijas nacionālā kultūras centra finansējums.	Izpildīts.
Sākt Skolas ielas pārbūvi Tumē . Pašvaldības budžeta līdzekļi.	Izpildīts.
Plānot Avotu ielas pārbūvi Pūrē . Pašvaldības budžeta līdzekļi.	Notiek plānošana. 11.2019. iesniegta projekta ideja RACA.
Veikt Džūkstes pirmsskolas izglītības iestādes ēkas siltumapgādes sistēmas iekšējo tīklu pārbūvi . Pašvaldības budžeta līdzekļi.	Procesā izpēte. Ir bijušas sapulces, izpētes, apsekošanas.
Veikt Slampes pagasta Ozolnieku ciema ūdens kvalitātes uzlabošanas pasākumus . SIA “Komunālserviss TILDe” un pašvaldības budžeta līdzekļi.	Izpildīts.
Organizēt īres nama attīstības projektu Sēmē, Ezera ielā 6 . Pašvaldības budžeta līdzekļi.	Nav veikts finansējuma nepietiekamības dēļ.
Veikt ēkas Melnezera ielā 1 ekspertīzi un pārbūves projektēšanu	Veikta ekspertīze, slēdziens – nepieciešams ēkas demontāžas projekts. 2020.gadā tiks gatavots.

2019. gadā uzsāktie un īstenotie investīciju piesaistes projekti

Ar Eiropas Savienības struktūrfondu finansiālu atbalstu, valsts budžeta finansējumu un pašvaldības līdzfinansējumu 2019. gadā īstenoti pašvaldības attīstībai nozīmīgi projekti.

Pabeigta Eiropas Reģionālās attīstības fonda (turpmāk - ERAF) projekta “Degradētās teritorijas sakārtošana zonā Lauktechnika - Tukums II” īstenošana, kur laika posmā no 2015.gada augusta līdz 2019.gada augustam veikta Stacijas ielas, Dāņu ielas, Vilkājas ielas posma, Rūdas ielas posma un Purva ielas būvniecība par kopsummu 3,69 milj.EUR.

2019.gadā vērtēšanā bija ERAF projekts “Pakalpojumu infrastruktūras attīstība Deinstitutionalizācijas plāna īstenošanai Tukuma novada pašvaldībā”, kurš īstenojams līdz 2022.gadam par 1,94 milj.EUR. Projekta ietvaros plānots izveidot infrastruktūra sociālo pakalpojumu sniegšanai: personām ar garīga rakstura traucējumiem, bērnu aprūpei ģimeniskā vidē, bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, kuriem ir noteikta invaliditāte un kuri dzīvo ģimenēs, un viņu likumiskajiem pārstāvjiem vai audžuģimenēm.

Turpinās ERAF projekta “Tukuma vispārējās izglītības iestāžu mācību vides uzlabošana” (iekļautas Tukuma 2.vidusskola, Tukuma Raiņa ģimnāzija, Tukuma E.Birznieka - Upīša 1.pamatskola, Tukuma 2.pamatskola) īstenošana. 2019.gadā norisinājās būvniecības iepirkums Tukuma 2.vidusskolas pārbūvei un noslēgts līgums par būvuzraudzības veikšanu.

Uzsākta Tukuma pirmsskolas izglītības iestādes “Pasaciņa” pārbūve ERAF projekta “Ergoefektivitātes paaugstināšana PII "Pasaciņa"” ietvaros. Būvniecības darbus plānots pabeigt 2020.gada 1.pusgadā.

2019.gada 23.decembrī pārtraukta ERAF projekta “Ergoefektivitātes paaugstināšana PII "Vālodzīte"” īstenošana. Kopējās projekta izmaksas 1,76 milj.EUR, no kurām kā neattiecināmajām izmaksām 840 tūkst.EUR apmērā nebija pieejams aizņēmums Valsts kasē.

2019.gada oktobrī uzsākta ERAF projekta “Primārās veselības aprūpes infrastruktūras un tehniskā nodrošinājuma uzlabošana Santas Zaļmežas ģimenes ārsta praksē” īstenošana, kas paredz Tumes ģimenes ārsta prakses vietas pārbūvi.

SIA “Tukuma slimnīca” sāka īstenot ERAF projektu “Kvalitatīvas un profilam atbilstošas veselības aprūpes infrastruktūras un pieejamības uzlabošana SIA “Tukuma slimnīca””.

2019.gadā kapitālsabiedrības pabeidza Kohēzijas fonda līdzfinansētu projektu īstenošanu: SIA “Tukuma ūdens” īstenoja projektu “Ūdensaimniecības pakalpojumu attīstība Tukumā, 2.kārta” un SIA “Tukuma Siltums” – “Siltumavota pārvaldes sistēmas efektivitātes paaugstināšana Tukuma pilsētā”.

Eiropas Sociālā fonda (turpmāk - ESF) ietvaros turpinājās 2017.gadā saktā projekta “Veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumu pieejamība Tukuma novadā, jo īpaši teritoriālās, nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem, īstenojot vietēja mēroga pasākumus” īstenošana. 2019.gadā projektā organizētas bezmaksas lekcijas par atkarību profilaksi, garīgās veselības veicināšanu, seksuālo un reproduktīvo veselību, kā arī lekcijas atbilstoši tematiskajām veselības dienām pasaulē. Organizētas dažādas fizisko aktivitāšu nodarbības, piemēram, nūjošana, cigun, orientēšanās, veselību veicinoša vingrošana un peldēšana. 2019. gadā īstenotas četras nometnes – garīgās veselības veicināšanas, bērniem no trūcīgām ģimenēm, personām ar invaliditāti un veselīga uztura nometne. Projekta ietvaros organizēti arī sporta un veselības svētki, veselības dienas pagastos, kā arī mobilitātes nedēļa.

Turpinās ESF projekta "PROTI un DARI!" īstenošana (sadarbībā ar Tukuma novada pašvaldības aģentūra “Tukuma novada sociālais dienests”), kura mērķis ir attīstīt mērķa grupas jauniešu prasmes un veicināt viņu iesaisti izglītībā, tai skaitā aroda apgūvē pie amata meistara, nodarbinātībā, Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) vai Valsts izglītības attīstības aģentūras (VIAA) īstenotajos Jauniešu garantijas projektu pasākumos vai Nodarbinātības valsts aģentūras īstenotajos aktīvajos nodarbinātības vai preventīvajos bezdarba samazināšanas pasākumos, kā arī nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā.

Tukuma novada pašvaldības aģentūra “Tukuma novada sociālais dienests” līdzdarbojās ESF projektu “Deinstitucionalizācija un sociālie pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem”, “Kurzeme visiem”, “Atver sirdi Zemgalē”, “Profesionāla sociālā darba attīstība pašvaldībās”, “Sociālo pakalpojumu atbalsta sistēmas pilnveide” un ERAF projekta “Deinstitucionalizācijas procesa atbalsta sistēmas (1.kārta)” īstenošanā.

Pabeigta šādu Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (turpmāk - ELFLA) programmas LEADER projektu īstenošana: “Lestenes Tautas nama apkures sistēmas pārbūve” (projekta kopsumma 20 324 EUR), “Koncertflīģeļa iegāde Tumes kultūras namam” (31 449 EUR), “Bērnu laukumiņa rotaļu elementu uzstādīšana Pūres pagastā” (10 974 EUR), “Gājēju celiņa izbūve Pūres pagasta centrā” (56 787 EUR) un “Rotaļu elementu un brīvdabas sporta trenāžieru aprīkojuma iegāde Lanceniekos” (19 178 EUR).

2019.gadā apstiprināta un uzsākta ELFLA projekta “Tukuma novada pašvaldības autoceļu pārbūve (2.kārta)” īstenošana, kura ietvaros veikta grants autoceļu "Ezernieki - Jaunplavas - Rindzele" (Zentenes pagastā), "Centrs - Cīruļi" (Lestenes pagastā) un "Abavnieki - Eglītes" (Jaunsātu pagastā) pārbūve pagastos. 2020.gadā veicama vēl autoceļa "Ozolpils ceļš - Lestenes ceļš" (Degoles pagastā) un "Džūkste - Pienava" (Džūkstes pagastā) pārbūve.

ELFLA programmas LEADER ietvaros 2019.gadā apstiprināta un uzsākta šādu projektu īstenošana: “Irlavas sporta laukuma labiekārtošana” (15 859,47 EUR), “Vides objekta “Lieldienu karote” uzstādīšana un teritorijas labiekārtošana Irlavā” (21 489,66 EUR), “Sporta laukuma labiekārtošana un sporta aprīkojuma iegāde Zentenē” (13 961,57 EUR), “Kapu digitalizācija Tukuma novada pagastos” (14 326,40 EUR).

Decembra beigās ELFLA apakšpasākuma "Meža ugunsgrēkos un dabas katastrofās iznīcinātu mežaudžu atjaunošana" projektu konkursā tika iesniegts projekts “Meža īpašumu sakopšana un uzlabošana M.Parka ielā 1, Tukumā”, lai atjaunotu vētras postījumos cietušo Durbes mežu 2,92 ha platībā par summu 4955 EUR.

Kā sadarbības partneris pašvaldība turpināja dalību Eiropas Komisijas programmas “Horizon 2020” (Apvārsnis 2020) aktivitātes “Pētniecība un inovācijas” projektos:

- “Accelerate SUNSHiNE” – saglabā savu ēku, taupot enerģiju: virzies uz priekšu ātrāk (koordinators Rīgas Tehniskā universitāte, partneri SIA “Ēkodoma”, SIA “Ēku saglabāšanas un energotaupības birojs”, Funding for Future BV no Nīderlandes, Jūrmalas pilsētas, Tukuma, Bauskas un Ādažu novadu pašvaldības), lai veicinātu 5 sabiedrisko ēku un 15 daudzdzīvokļu ēku siltināšanu;
- “ROBUST” – lauku un pilsētas vide-atvērtā kopdarbībā (koordinators Wageningen universitāte no Nīderlandes, partneri universitātes un pētniecības institūti, pašvaldības no Lielbritānijas, Austrijas, Vācijas, Beļģijas, Spānijas, Slovēnijas, Portugāles, Itālijas un Latvijas);
- “COMPETE4SECAP” - energopārvaldības sacensības IEKRP un ilgtspējīgas enerģijas un klimata rīcības plāna ieviešanai pašvaldībās (koordinators SIA “EKODOMA”, dalībvalstis Francija, Itālija, Ungārija, Vācija, Spānija, Kipra, Horvātija un Latvija. Tukuma novada Dome ir projekta partneris);
- “C -TRACK-50” - nodrošināt neitrālu oglekļa emisiju reģionos līdz 2050. gadam (10 pašvaldībām un Rīgas plānošanas reģionam ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plānu vai līdzvērtīgu plānošanas dokumentu 2030./2050. gadam izstrāde vai atjaunināšana, ar mērķi sasniegt neitrālas oglekļa emisijas līdz 2050. gadam).

Uzsākta Eiropas Komisijas programmas “WiFi4EU” projekta “Interneta savienojamības veicināšana vietējās kopienās WiFi4EU” īstenošana par piešķirto finansējumu 15 000 EUR.

Pabeigta Valsts Kultūrkapitāla fonda līdzfinansēta projekta “Durbes muižas kalpu mājas arhitektoniski mākslinieciskā izpēte un atjaunošanas koncepcijas izstrāde” īstenošana par summu 3865 EUR.

Īstenots Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes Kultūras pieminekļu izpētes, glābšanas un restaurācijas programmas ietvaros īstenots projekts “Durbes muižas kalpu mājas pārsegumu un jumta glābšanas darbi, 4.posms” 9782 EUR apmērā.

Zemkopības ministrijas valsts budžeta programma meža nozares attīstībai pasākumā "Meža dienas 2019" veikta koku stādu stādīšana Pasaku tēva A. Lerha Puškaiša parkā Džūkstē un “Putnu parkā” Degolē.

2019.gadā uzsākts Valsts Kultūrkapitāla fonda līdzfinansēts projekts “Pasaku tēvam A.Lerhim-Puškaitim 160”. Projekta mērķis ir popularizēt A. Lerha - Puškaiša oriģinālpasakas un viņa savāktās un apkopotās Džūkstes pasakas kā svarīgu Latvijas kultūras mantojuma daļu. Svarīgs projekta uzdevums ir attīstīt bērnu domāšanu un radošumu, izmantojot pasakas un teikas, šo metodi A.Lerhis-Puškaitis izmantoja savā skolotāja darbā, lai attīstītu un veidotu latvisko vērtību sistēmu.

Saņemta kārtējā Valsts budžeta dotācija Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru tīkla uzturēšanai 2019.gadā 13 800 EUR apmērā.

2019.gadā pabeigta 9 projektu īstenošana ar piesaistīto finansējumu projektu konkursos kopsummā par 3 847 200,53 EUR, tajā skaitā piesaistītais dažādu fondu un ES finanšu instrumentu līdzfinansējums ir 3 128 490,06 EUR un valsts budžeta dotācija 149 694,72 EUR. Pašvaldības līdzfinansējums projektu īstenošanai 569 015,75 EUR. Nozīmīgākais finansiālais atbalsts saņemts

no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF), Eiropas Sociālā fonda (ESF) un Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA).

Kopumā 2019.gadā izstrādāta virkne projektu iesniegumu iesniegšanai atklātos projektu konkursos, ņemot vērā dažādu finanšu instrumentu un fondu sniegtās iespējas. No visiem iesniegtajiem projektiem 2019.gadā ir norādīts jeb nerealizēts viens ELFLA projekts “Gājēju celiņa izbūve pie daudzdzīvokļu namiem Sēmē”.

Visa gada garumā notika sadarbība ar biedrībām “Kandavas partnerība” un “Partnerība Laukiem un jūrai” gan projektu konkursu ieviešanā, gan ELFLA projektu iesniegumu izstrādē un vērtēšanā.

2. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Tukuma novada pašvaldība veic autonomās funkcijas, kuras noteiktas likumā “Par pašvaldībām” 15. pantā, kā arī brīvprātīgi veic vairākas funkcijas, lai uzlabotu novada iedzīvotājiem sniegto pakalpojumu apjomu un kvalitāti. Lai uzlabotu pašvaldības darbu, pārskata gadā tika pilnveidots darbs, lai iedzīvotājiem nodrošinātu piekļuvi pie pašvaldības publiskajiem dokumentiem (pašvaldības domes lēmumi, saistošie noteikumi, projekti u.c.) tīmekļa vietnē www.tukums.lv un Domes informatīvajā izdevumā “Tukuma Laiks”. Domes sēdes tiek raidītas tiešraidē un ir pieejamas tīmekļa vietnes arhīvā. Ziņas iedzīvotājiem tiek pārraidītas “Kurzemes Radio” un arvien plašākā apjomā ievietotas sociālajos tīklos. Visi šie pasākumi tiek veikti, lai iedzīvotāji saņemtu pēc iespējas vairāk un precīzāku informāciju par pašvaldību, tās darbiem, kultūras un sporta pasākumiem, un nākotnes plāniem.

Pašvaldības tīmekļa vietne www.tukums.lv

Tukuma novada pašvaldības tīmekļa vietne regulāri tiek uzlabota un pilnveidota, lai radītu iedzīvotājiem draudzīgu informācijas iegūšanas vidi.

Tīmekļa vietnē www.tukums.lv pārskata periodā unikālo lietotāju apmeklējumi – 92 766. Ir uzlabota funkcionalitāte – pasākumu kalendāra vienkāršošana, kontaktu lapas pielāgošana mobilajām ierīcēm, arhivēti ieraksti, izveidots ierakstu vienots vizuālais noformējums. Tiek publicētas aktuālās ziņas, pasākumi, izsoļu paziņojumi un noteikumi, informācija par projektiem un iepirkumiem, pasākumu kalendārs, Domes sēžu protokoli un dokumenti pie tiem, ievietoti video no Domes sēdēm un dažādiem pašvaldības rīkotajiem un atbalstītajiem notikumiem. Pārskata periodā publicēta informācija par 1 029 pasākumiem, izveidotas 30 galerijas un 18 video rullīši, kā arī 748 raksti.

Tīmekļa vietnē jebkuram ir iespēja uzdot arī savu jautājumu, uz kuru tiek sagatavotas speciālistu atbildes un nosūtītas e-pastā. 2019.gadā šādi tika iesniegti 74 iedzīvotāju jautājumi, uz kuriem atbildes tika sagatavotas un nosūtītas e-pastā.

Tīmekļa vietnē regulāri tiek nodrošināta iespēja iepazīties ar Tukuma novada Domes aktuālo informāciju, Domes pastāvīgo komiteju un Domes sēžu darba kārtību un lēmumprojektiem, Domes pieņemtajiem lēmumiem un citiem iedzīvotājiem aktuāliem jautājumiem.

Pašvaldības informatīvais izdevums “Tukuma Laiks”

2019. gadā tika turpināta Tukuma novada Domes informatīvā izdevuma “Tukuma Laiks” izdošana. Informatīvais izdevums tiek izdots vienu reizi mēnesī pēc Domes sēdes. Ir izdoti 11 informatīvie izdevumi “Tukuma Laiks”, kuros publicēta iedzīvotājiem aktuāla informācija, domes lēmumi, informācija par projektiem, Attīstības plānošanas dokumentu izstrādi un publiskajām apspriešanām un cita iedzīvotājiem aktuāla un svarīga informācija.

Informatīvais izdevums “Tukuma Laiks” tiek nogādāts pasta kastītēs, kas reģistrētas pilsētā, kā arī Tukuma novada pagastos. 2019.gadā izdevumu gan Tukuma pilsētā, gan novada pagastu teritorijā izplata VAS “Latvijas Pasts”. Izdevuma tirāža – 13 285.

Ar 2019. gadu izdevumu drukā uz plāna, lielformāta (41x28 cm) avīžpapīra, kā arī palielināts krāsaino lapušu skaits.

Sociālie tīkli

Komunikācija ar sabiedrību notiek arī ar sociālo tīklu palīdzību. Informācija par Tukuma novada Dome regulāri tiek ievietota sociālajās vietnēs *Twitter*, *Facebook* un *Instagram*, kā arī šajos sociālajos tīklos, tiek atbildēts uz iedzīvotāju jautājumiem.

Sociālajos tīklos ir šāds sekotāju 2019.gada beigās:

- *Facebook*: sekotāju skaits 3 800;
- *Twitter.com*: sekotāju skaits 1 045;
- *Instagram*: sekotāju skaits 1 450.

Priekšsēdētāja videokonferences

Lai sniegtu iespēju iedzīvotājiem un mediju pārstāvjiem nepastarpinātā veidā saņemt atbildes uz interesējošiem jautājumiem, arī 2019.gadā Tukuma novada Dome organizē video tiešraides “Jūs jautājat - mēs atbildam!”.

Notikušas 20 video tiešraides. Tiešsaistes vietnē saņemti 111 iedzīvotāju jautājumi, savukārt tiešraides laikā saņemti vēl vairāki desmiti papildus jautājumi, uz kuriem arī sniegtas atbildes.

Tiešraides tiek translētas gan pašvaldības tīmekļa vietnē www.tukums.lv, gan oficiālajā pašvaldības *Facebook* kontā. Vienas tiešraides ilgums ir apmēram no 20 līdz 40 minūtēm. Tiešraidēs piedalījies ne vien priekšsēdētājs, bet arī citi speciālisti, piemēram, Tukuma pilsētas Kultūras nama direktore Anete Pitena un režisore Liene Bēniņa, lai stāstītu par 2019. gada novadu svētkiem “Precību spēles”.

Video tiešraides ieraksti tiek arhivēti un arī pēc tiešraides tie ir brīvi pieejami visiem interesentiem pašvaldības tīmekļa vietnē www.tukums.lv.

Sadarbība ar plašsaziņas līdzekļiem

Notikušas 48 preses konferences, kurās sniegta informācija laikraksta “Neatkarīgās Tukuma Ziņas” žurnālisti izmantojuši, lai informētu iedzīvotājus par aktualitātēm pilsētā un novadā. Papildus laikrakstam “Neatkarīgās Tukuma Ziņas” nosūtītas preses relīzes.

Katru ceturtdienu plkst. 10.30 “Kurzemes Radio” ēterā tiek pārraidītas Tukuma novada Domes ziņas. 2019. gadā “Kurzemes Radio” pārraidītas 52 Tukuma novada Domes ziņas.

Arī ziņu aģentūrai LETA tiek sūtīti paziņojumi presei. Aģentūra tos ievieto savā datu bāzē, ko savukārt izmanto dažādu plašsaziņas līdzekļu pārstāvji. 2019. gadā ziņu aģentūrai LETA nosūtītas 13 preses relīzes un sniegtas vairākas atbildes e-pastā.

Latvijas Republikas oficiālajā izdevējā “Latvijas Vēstnesis” publicēti 16 izsoļu paziņojumi.

Iedzīvotāju sapulces

2019.gadā Eiropas Komisijas programmas Horizon 2020 (Apvārsnis 2020) aktivitātes “Pētniecības un inovācijas” projekta “Accelerate SUNShINE” ietvaros notikušas vairākas iedzīvotāju un dzīvokļu īpašnieku kopsapulces Tukuma pilsētā un pagastos, kurā ēku iedzīvotāji tika informēti par daudzdzīvokļu ēku visaptverošu atjaunošanu. Sapulcēs piedalījās projekta partneri un ēku apsaimniekotājs, kopā notikušas 16 dzīvokļu īpašnieku kopsapulces.

Iedzīvotāju aptaujas

Tukuma novada Dome veica Tukuma novada iedzīvotāju aptauju par vietējās pārtikas iegādes paradumiem un kultūras pasākumiem Tukuma novadā. Aptauja tika veikta ar mērķi noskaidrot iedzīvotāju viedokli par pārtikas produktu izvēli un iegādes paradumiem un apmierinātību ar novadā pieejamajiem kultūras pasākumiem un infrastruktūru u.c. Aptaujas rezultāti pieejami Tukuma novada pašvaldības tīmekļa vietnē www.tukums.lv.

Sabiedriskās apspriešanas un sanāksmes

Tukuma novada teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes laikā 2019.gadā ir notikušas divas publiskās apspriešanas. No 2018. gada 12. decembra līdz 2019. gada 16. janvārim publiskajai apspriešanai nodota Tukuma novada teritorijas plānojuma 2011.–2023. gadam grozījumu 1. redakcija. No 2019.gada 10.jūnija līdz 2019.gada 8.jūlijam publiskajai apspriešanai nodota Tukuma novada teritorijas plānojuma 2011.–2023. gadam grozījumu 2. redakcija.

Tukuma novada teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes laikā 2019.gadā ir notikušas divas publiskās apspriešanas. No 2018. gada 12. decembra līdz 2019. gada 16. janvārim publiskajai apspriešanai nodota Tukuma novada teritorijas plānojuma 2011.–2023. gadam grozījumu 1. redakcija. No 2019.gada 10.jūnija līdz 2019.gada 8.jūlijam publiskajai apspriešanai nodota Tukuma novada teritorijas plānojuma 2011.–2023. gadam grozījumu 2. redakcija.

Sabiedriskās komisijas un iedzīvotāju konsultatīvās padomes

Tukuma novada Domē izveidotas un darbojas 26 sabiedriskās komisijas un 11 iedzīvotāju konsultatīvās padomes. Tajās aktīvi iesaistījušies novada iedzīvotāji, iestāžu speciālisti un uzņēmēji.

2019.gadā Tukuma pilsētas mikrorajona iedzīvotāju konsultatīvā padome sasaukta 7 reizes. Pagastu konsultatīvās padomes sasauktas: Lestenes pagastā 3, Irlavas pagastā 4, Pūres pagastā 5, Jaunsātu pagastā 4, Sēmes pagastā 4, Zentenes pagastā 3, Tumes pagastā 4, Degoles pagastā 4, Slampes pagastā 3 un Džūkstes pagastā 2 reizes.

Sadarbība ar nevalstisko sektoru

Tukuma novadā aktīvi darbojas biedrības, nodibinājumi un sporta klubi, kas piesaista lielu iedzīvotāju skaitu. 2019. gadā pašvaldība sadarbojās ar 60 biedrībām un 35 sporta klubiem.

Biedrību sapulcēs attiecīgo nozaru Domes speciālisti ir snieguši informāciju par pašvaldības budžetu, galvenajiem pašvaldības darbības mērķiem, uzklautājuši klātesošo viedokli par dažādiem pilsētas attīstības jautājumiem un apsprieduši turpmākās sadarbības iespējas.

Biedrības izstrādā un iesniedz projektu pieteikumus iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanai dažādās jomās. Tukuma novada pašvaldības budžetā ir plānoti līdzekļi iniciatīvu projektu un projektu konkursos iesniegto projektu līdzfinansēšanai. 2019. gadā biedrības sadarbībā ar Tukuma novada Domi aktīvi piedalījās un realizēja vairākas programmas Eiropas Sociālā fonda projekta “Veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumu pieejamība Tukuma novadā, jo īpaši teritoriālās, nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem, īstenojot vietēja mēroga pasākumus” (Nr.9.2.4.2/16/I/011) ietvaros.

Biedrības aktīvi darbojas novada iedzīvotāju iesaistīšanā kultūras, sporta un cita veida aktivitātēs. Pašvaldības pārstāvji piedalījušies biedrību rīkotajos pasākumos pilsētā un novada pagastos, kā arī biedrības aktīvi piedalās Domes rīkotajos pasākumos gan kā dalībnieki, gan kā brīvprātīgā darba veicēji (Sporta un veselības diena, Pilsētas svētki, Lieldienu pasākums u.c.). Sadarbībai starp pašvaldību un biedrībām ir svarīga loma dialoga veidošanā ar iedzīvotājiem.

3. FINANŠU RESURSI UN IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI

Pamatbudžeta finansējums un tā izlietojums

Tukuma novada pašvaldības pamatbudžeta 2018., 2019. gada izpilde un 2020. gada plāns attēlots 3.1.tabulā.

3.1.tabula. Tukuma novada pašvaldības pamatbudžeta 2018, 2019.gada izpilde un 2020.gada plāns. Dati: TND

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Budžeta izpilde (EUR)		2020. gada plāns
		2018. gads	2019. gads	
1.	IEŅĒMUMI	38 838 558	38 071 968	42 892 709
1.1.	Nodokļu ieņēmumi	19 067 682	20 718 454	18 543 860
1.2.	Nenodokļu ieņēmumi	711 599	523 230	425 576
1.3.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	935 206	829 164	1 079 987
1.4.	Ārvalstu finanšu palīdzība	21 299	27 643	0
1.5.	Transferti	18 102 772	15 973 477	22 843 286
1.6.	Saņemtie aizņēmumi	3 889 945	2 350 630	420 468
2.	IZDEVUMI	39 696 703	36 699 892	44 832 098
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā), t.sk.:	29 108 858	31 076 026	35 070 788
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	26 676 976	28 107 733	31 692 958
2.1.2.	Procentu izdevumi	85 149	74 149	91 450
2.1.3.	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	1 750 495	2 072 512	2 463 810
2.1.4.	Uzturēšanas izdevumu transferti	596 238	821 632	822 570
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	10 587 845	5 619 576	9 852 760
2.3.	Aizņēmumu atmaksa	2 076 278	2 333 670	2 380 829

Ieņēmumi

Tukuma novada pašvaldības 2019. gada ieņēmumi ir 38 071 968 EUR (bez saņemtajiem aizņēmumiem). Pašvaldības pamatbudžetu ieņēmumus veido nodokļu un nenodokļu ieņēmumi, maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi, valsts mērķdotācijas un citu budžetu transferti.

Nodokļu ieņēmumi ir galvenais pašvaldības ieņēmumu avots. Lielākais īpatsvars nodokļu ieņēmumos ir iedzīvotāju ienākuma nodoklis 18 193 894 EUR, pieaugums attiecībā pret 2018. gada izpildi ir 10% (1 609 805 EUR). Pašvaldības budžeta īpašuma nodokļa ieņēmumu izpilde 2 369 444 EUR.

Nenodokļu ieņēmumi 2019. gadā iekasēti 523 230 EUR apmērā. Šos ieņēmumus veido procentu ieņēmumi no kontu atlikumiem, valsts un pašvaldību nodevas, naudas sodi un sankcijas, kā arī ieņēmumi no īpašumu pārdošanas. Salīdzinot ar 2018. gadu, šie ir ieņēmumi samazinājušies par 188 369 EUR.

Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi ir 829 164 EUR. Salīdzinājumā ar 2018. gadu maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi ir samazinājušies par 106 042 EUR.

Valsts budžeta transferti – mērķdotācijas un dotācijas 2019. gadā ir 15 973 477. Transfertu ieņēmumi ir par 12% (2 129 295 EUR) mazāk nekā 2018. gadā. Pašvaldību budžeta transferti ieņēmumi ir 793 731 EUR par savstarpējiem norēķiniem par izglītības, kultūras, sporta, kultūras un tūrisma un aprūpes funkciju nodrošināšanas pakalpojumiem.

Izdevumi

Tukuma novada pašvaldības 2019. gada pamatbudžeta kopējie izdevumi ir 36 699 892 EUR. Salīdzinājumā ar 2018. gadu samazinājums ir 2 996 811 EUR.

Tukuma novada pašvaldības pamatbudžeta izdevumi pa funkcionālajām kategorijām 2018., 2019. gada izpilde un 2020. gada plāns attēlots 3.2.tabulā.

3.2.tabula. Tukuma novada pašvaldības pamatbudžeta izdevumi pa funkcionālajām kategorijām 2018, 2019.gada izpilde un 2020.gada plāns. Dati: TND

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Budžeta izpilde (EUR)		2020. gada plāns
		2018. gads	2019. gads	
01.000	Izpildvara, procentu maksājumi	2 929 870	2 867 339	3 145 526
03.000	Sabiedriskā kārtība un drošība	522 870	514 040	526 438
04.000	Ekonomiskā darbība	6 296 014	3 942 329	3 295 176
05.000	Vides aizsardzība	413 314	436 609	580 084
06.000	Teritoriju un mājokļu apsaimniekošana	2 768 578	2 301 241	2 334 642
07.000	Veselība	130 470	127 369	134 365
08.000	Atpūta, kultūra un reliģija	3 543 043	3 831 919	3 840 501
09.000	Izglītība	20 066 194	19 295 820	25 723 089
10.000	Sociālā aizsardzība	3 026 350	3 405 673	4 387 338

Speciālais budžets

Tukuma novada pašvaldības 2019. gada speciālā budžeta ieņēmumi – 913 823 EUR un izdevumi – 1 155 993 EUR. Tukuma novada pašvaldības speciālo budžetu veido Dabas resursu nodoklis un Autoceļa fonda ieņēmumi. Dabas resursa nodokļa ieņēmumi tiek plānoti lietūs ūdeņu savākšanai, attīrīšanai, strūklaku apkalpošanai, atkritumu savākšanai, ūdens paraugu analīžu veikšanai, latvāņu plaušanai un citiem izdevumiem, kuri saistīti ar vides aizsardzību novadā. Autoceļa fonda ieņēmumi tiek plānoti pašvaldības ceļu un pilsētas ielu un laukumu uzturēšanai un izbūvei (773 677 EUR) un Dabas resursa nodokļa ieņēmumi (140 146 EUR).

Lai nodrošinātu likuma Grozījumi Likumā par budžetu un finanšu vadību'' 3.pantā iekļautās normas ievērošanu, kas nosaka, ka pašvaldības budžets sastāv no pamatbudžeta un ziedojumiem un dāvinājumiem, pašvaldība 2019.gada 31.decembrī speciālā budžeta naudas līdzekļu atlikumus iekļāva pamatbudžetā. No 2020.gada speciālā budžeta ieņēmumi un izdevumi tiek plānoti pamatbudžeta ieņēmumos un izdevumos.

3.3.tabula. Tukuma novada pašvaldības speciālā budžeta 2018, 2019.gada izpilde. Dati: TND

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Budžeta izpilde (EUR)	
		2018. gads	2019. gads
1.	IEŅĒMUMI	901 415	913 823
1.1.	Nodokļu ieņēmumi (Dabas resursu nodoklis)	139 264	140 146
1.5.	Transferti (Autoceļu fonds)	762 151	773 677
2.	IZDEVUMI	719 233	1 155 993
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā), t.sk.:	697 202	822 961
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	697 202	822 961
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	22 021	123 035
3.	Izdevumi funkcionālajām kategorijām		
04.000	Ekonomiskā darbība (Autoceļu fonds)	604 228	1 00 5006
05.000	Vides aizsardzība (Dabas resursu nodoklis)	115 005	150 986

Aizņēmumi un galvojumi

2019.gadā pašvaldību iespējas saņemt aizdevumus bija ierobežotas nepietiekamā valsts finansējuma dēļ. Vairākiem projektiem plānotais aizdevums netika piešķirts, jo aizkavējās

dokumentu sagatavošanai (iepirkumu dokumentācija u.c.). Visām pašvaldībām bija jāstājas un jāgaida aizdevumu rindā. 2019.gadā pašvaldība saņēma divus aizdevumus Valsts kasē (skatīt 3.4.tabulu).

Atbilstīgi noslēgtajiem līgumiem ar 2019. gadā tika veiktas aizņēmumu atmaksas 2 437 317 EUR.

3.4.tabula. Informācija par saņemtajiem pašvaldības aizņēmumiem Valsts kasē 2019.gadā. Dati: TND

Nr.	Aizņēmuma mērķis	Līguma noslēgšanas datums	Atmaksas termiņš	Aizņēmuma summa EUR	Atlikums uz 31.12.2019. EUR
1.	Energoefektivitātes paaugstināšana PII "Pasaciņa"	09.04.2019.	20.03.2039.	1 197 348	832 770
2.	Tukuma novada pašvaldības autoceļu pārbūves īstenošana	04.11.2019.	20.10.2039.	756 303	700 414
KOPĀ				1 953 651	

Kopā pašvaldības saistību maksājums (pamatsumma un procentu maksājumi) bija 3 137 510 EUR. No tām 2 524 682 EUR veido aizņēmumi (infrastruktūras rekonstrukcijai un īpašumu iegādei), 509 183 EUR – galvojumi (infrastruktūras rekonstrukcija, studiju kredīti) un 103 645 EUR privātās partnerības projekta pirmsskolas izglītības iestādei "Karlsone" īstenošanai.

3.5.tabula. Aizņēmumi un galvojumi (pamatsummas bez procentu maksājumiem) 2018., 2019., 2020. gadam. Dati: TND

	01.01.2018	01.01.2019	01.01.2020
Aizņēmumi	23 854 884	25 645 115	24 270 587
Galvojumi	5 097 782	4 638 653	4 277 375
Saistības	33 567 064	30 567 391	28 547 962

Pašvaldības īpašumu novērtējums

Pašvaldības nekustamo īpašumu kopējā vērtība uz 2019. gada 31. decembri 73 016 983 EUR, t.sk.:

1. Zeme, ēkas un būves 62 108 210 EUR (salīdzināšanai 2018. gadā 60 089 920 EUR);
2. Turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi 278 295 EUR (salīdzināšanai 2018. gadā 282 095 EUR) – atspoguļoti VAS Latvijas Dzelzceļam turējumā nodotās ēkas un būves;
3. Bioloģiskie un pazemes aktīvi 811 269 EUR (salīdzinoši 2018. gadā 801 123 EUR).

Pašvaldības kapitāla vērtība

Pašvaldības aktīvu pārraudzību tās kapitālsabiedrībās veic Tukuma novada Domes priekšsēdētājs (kapitāla daļu turētāja pārstāvis) un, pamatojoties uz 2014. gada 16. oktobra likuma "Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma" 14. panta ceturto daļu, Domes priekšsēdētājs no pašvaldības darbinieku vidus ieceļ atbildīgo darbinieku, kas sniedz domes priekšsēdētājam nepieciešamās ziņas un sagatavo dokumentus, lai domes priekšsēdētājs varētu pildīt kapitāla daļu turētāja funkcijas pašvaldības kapitālsabiedrībā vai pieņemt dalībnieku sapulces lēmumus pašvaldības kapitālsabiedrībā. Atbildīgo darbinieku var neiecelt, ja atbildīgā darbinieka pienākumu izpilde ietilpst pašvaldības izveidotas struktūrvienības kompetencē.

Pašvaldības bilanci līdzdalību radniecīgo un asociēto kapitālsabiedrību kapitālos novērtē un norāda saskaņā ar pašu kapitāla metodi.

3.6.tabula. Domes līdzdalība radniecīgo uzņēmumu kapitālā kopsavilkums (EUR). Dati: TND

Kapitālsabiedrība	Ieguldījums uz 01.01.2019.	Izmaiņas ("+"vai "-")	Ieguldījums uz 31.12.2019.	% no kopapjoma
SIA "Tukuma ūdens"	7 207 232	+674 982	7 882 214	100
SIA "Tukuma slimnīca"	1 770 571	-46 842	1 723 729	62

SIA "Tukuma siltums"	2 076 509	+5 403	2 081 912	100
PSIA "Irlavas Sarkanā Krusta slimnīca"	44 614	+9 395	54 009	100
PSIA "Tukuma ledus halle"	67 864	+101 494	169 358	100
SIA "Komunālserviss TILDe"	2 475 348	+12 350	2 487 698	100

3.7.tabula. Domes līdzdalība asociēto uzņēmumu kapitālā kopsavilkums (EUR). Dati: TND

Kapitālsabiedrība	Ieguldījums uz 01.01.2019.	Izmaiņas ("+"vai "-")	Ieguldījums uz 31.12.2019.	% no kopapjoma
SIA "Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība "Piejūra"	0	0	0	20.455
Pūres Kooperatīvā Krājaizdevumu sabiedrība	23 502	-2 382	21 120	37.533

PIELIKUMĀ:

1. SIA "Revidents un Grāmatvedis" neatkarīgu zvērinātu revidentu ziņojums;
2. Domes lēmums par konsolidētā 2019. gada pārskata apstiprināšanu.

Veiktās pārbaudes

2019.gada finanšu pārskata revīziju Tukuma novada Domē un tās budžeta iestādēs veica zvērinātu revidentu komercsabiedrība SIA "REVIDENTS UN GRĀMATVEDIS".

2019.gadā sniegtas atbildes uz jautājumiem Valsts kontroles revīzijā "Vai meliorācijas sistēmu apsaimniekošana ir ilgtspējīga un efektīva?".

Valsts kontrole veica finanšu revīziju "Par Latvijas Republikas 2018.gada pārskatu par valsts un pašvaldību budžetiem". Revīzijas veikšanai 2019.gadā tika sniegta informācija par Latvijas Simtgades pasākumu plānoto, saņemto un faktiski izlietoto finansējumu 2018.gadā, kā arī saskaņoti revīzijas rezultāti un novērstas norādītās neatbilstības.

Valsts kontrole uzsāka revīziju "Vai pašvaldību rīcība, organizējot notekūdeņu savākšanu, novadīšanu un attīrīšanu, ir ekonomiska un vērsta uz vides aizsardzību pret komunālo notekūdeņu kaitīgo ietekmi?". Tās rezultāti un ziņojums tiks apkopoti un publicēti 2020.gadā.

2019.gadā veiktas pārbaudes par Tukuma novada Domes piešķirto finansējumu biedrību iniciatīvu īstenošanai, saskaņā ar biedrību iesniegtajām atskaitēm.

2019.gadā, sadarbojoties ar Talsu novada pašvaldības iekšējo auditori un Jūrmalas pilsētas Revīzijas un audita nodaļas speciālistiem, veikts audits deviņu pašvaldību kapitālsabiedrībā SIA Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība Piejūra.

Veikts iekšējais audits par Tukuma pilsētas un novada svētku "Precību spēles" izmaksām.

Veikta pārbaude par Tukuma novada Domes administrācijas transportlīdzekļu remontu izmaksām un to lietderību.

Reizi pusgadā veikta Tukuma novada Domes administrācijas darbinieku lietošanā esošo mobilo telefonu numuru noteikto limitu uzraudzība, saskaņā ar rīkojumu "Par mobilo telefonu izmantošanas un samaksas kārtību", lai nodrošinātu lietderīgu pašvaldības budžetā paredzēto līdzekļu izlietošanu mobilo sakaru operatoru telekomunikāciju pakalpojumiem.

2019.gada 13.jūnijā un 8.-9.jūlija ir veikts energopārvaldības sistēmas sertifikācijas audits. Rezultātā ir sertificēta darbības sfēra: pašvaldības ēku, publiskā ielu apgaismojuma un pašvaldības autoparka apsaimniekošana, kas atbilst Latvijas standarta LVS EN ISO 50001:2019 "Energopārvaldības sistēmas. Prasības un lietošanas norādījumi (ISO 50001:2018)" prasībām. Auditā veica SIA "BM TRADE Latvija".

2019.gadā Tukuma novada Domes ēkā tika veikts lokālo datortīklu audits, kura ietvaros veikts pieslēguma rozešu tests un servertelpas komunikāciju skapju testi. Tika konstatēts, kurās vietās jāmaina pieslēguma vietas, kabeļi.

2019.gadā ir notikušas vairākas Eiropas Savienības struktūrfondu projektu pārbaudes.

2019.gada 5.februārī Lauku atbalsta dienesta (turpmāk – LAD) Ziemeļkurzemes RLP notika pārbaude ELFLA projektam Nr.18-08-AL01-A019.2202-000005 “Apgaismojuma tehnikas iegāde Kultūras pilij”.

2019.gada 22.augustā Centrālās finanšu un līgumu aģentūras (turpmāk – CFLA) pārbaude projekta Nr.9.2.4.2/16/I/011 “Veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumu pieejamība Tukuma novada, jo īpaši teritoriālās, nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem, īstenojot vietējā mēroga pasākumus” ietvaros organizētajā pasākumā – Veselību veicināšanas vingrošanas nodarbības. Pārbaudes ziņojums saskaņots ar iebildumiem, kuri novērsti.

2019.gada 5.septembrī LAD Ziemeļkurzemes RLP pārbaude ELFLA projektam Nr.19-08-AL01-A019.2201-000002 “Koncertflīģeļa iegāde Tumes kultūras namam”.

2019.gada 9.oktobrī CFLA pārbaude projekta Nr.9.2.4.2/16/I/011 “Veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumu pieejamība Tukuma novada, jo īpaši teritoriālās, nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem, īstenojot vietējā mēroga pasākumus” ietvaros organizētajā pasākumā – Veselīga uztura veicināšanas pasākumi. Pārbaudes ziņojums saskaņots, var tikt ieteikts kā labās prakses piemērs.

2019.gada 21.oktobrī CFLA veica projekta Nr.5.6.2.0/17/I/006 “Degradētās teritorijas sakārtošana zonā Lauktechnika - Tukums II” pārbaudi projekta īstenošanas vietā (Vilkājas, Purva, Stacijas un Dāņu ielās). Ņemot vērā pārbaudes laikā konstatētās atkāpes (būvdarbu defekti Vilkājas ielā), pārbaudes rezultāts tiek noteikts „ar iebildumiem”.

2019.gada 30.oktobrī LAD Ziemeļkurzemes RLP pārbaude ELFLA projektam Nr.19-08-AL01-A019.2201-000003 “Lestenes Tautas nama apkures sistēmas pārbūve”, kontroles ziņojums ir saskaņots.

Darbības rezultāti

Pašvaldības galvenais uzdevums ir nodrošināt nepārtrauktu un ilgtspējīgu darba norisi, kā arī gādāt par pašvaldības funkciju izpildi. Šajā pārskata daļā apkopota informācija par pašvaldības būtiskām funkcijām un paveiktajiem darbiem 2019. gadā.

Dzimtsarakstu nodaļa

Tukuma novada Dzimtsarakstu nodaļas 2019. gada darbības pārskats norādīts 3.8. tabulā.

3.8. tabula. Tukuma novada Dzimtsarakstu nodaļas darbības rezultāti 2019.gadā. Dati: TND

Dzimšanas reģistru skaits	303
t.sk. dzimuši laulībā	138
dzimšanas reģistru skaits bez ziņām par bērna tēvu	16
dzimšanas reģistru skaits ar paternitātes atzīšanu	149
dzimšanas reģistrācija ar termiņa kavējumu	-
Reģistrēto laulību skaits	156
t.sk. baznīcā	6
ārpus dzimtsarakstu nodaļas telpām	4
svinīgas laulības dzimtsarakstu nodaļā	147
pirms 18 gadu vecuma sasniegšanas	1
ar ārvalstniekiem	7
Zelta kāzas (saņēmuši Zelta kāzu jubilāru dāvanu)	10
Zelta kāzas (svinīgi dzimtsarakstu nodaļā)	1
Dimanta kāzas	1
Laulības reģistros izdarītas atzīmes par laulības šķiršanu	78
Miršanas reģistru skaits	523
t.sk. ar termiņa kavējumu	2
Reģistru ierakstos izdarīto papildinājumu un labojumu skaits	101
Nodaļā sagatavoto un izsniegto atkārtoto CAR apliecību skaits	231
Nodaļā sagatavoto un izsniegto dokumentu skaits	1526
Sagatavotas uzvārda maiņas lietas	15

Izglītība

Tukuma novada Izglītības pārvalde veic pašvaldības funkciju izpildi izglītības un jaunatnes jomās, sekmē izglītības programmu īstenošanas kvalitāti un atbalstu izglītojamiem, sekmē izglītības iestāžu telpu, iekārtu un mācību materiālās bāzes efektīvu izmantošanu, finanšu resursu piesaisti un racionālu apsaimniekošanu, koordinē un pārrauga Tukuma novada izglītības iestāžu darbību, atbilstīgi kompetencei sniedz metodisko palīdzību izglītības iestādēm.

Tukuma novada Izglītības pārvalde ir patstāvīga juridiska iestāde. Tukuma novada Izglītības pārvaldei kā nodokļu maksātājam ir reģistrētas struktūrvienības:

- „Multifunkcionālais jaunatnes iniciatīvu centrs”;
- Tukuma pirmsskolas izglītības iestāde „Karlsons”;
- Tukuma pirmsskolas izglītības iestāde „Pepija”;
- Tukuma pirmsskolas izglītības iestāde „Vālodzīte”;
- Tukuma pirmsskolas izglītības iestāde „Lotte”;
- “Izglītības atbalsta centrs”.

2019.gada 31.decembrī Tukuma novada Izglītības pārvaldes funkcionālajā pakļautībā ir 3 vidusskolas, 7 pamatskolas, 1 sākumskola, 1 speciālās izglītības iestāde, 3 profesionālās ievirzes izglītības iestādes, 8 pirmsskolas izglītības iestādes.

2019.gada beigās Tukuma novada vispārējās izglītības iestādēs bija reģistrēti 3 432 skolēni, izglītības iestādēs, kuras īsteno pirmsskolas izglītības programmas, reģistrēti 1 429 audzēkņi, bet Sporta skolu, Mākslas skolu un Mūzikas skolu apmeklēja 1 534 audzēkņi.

Tukuma novada izglītības iestādēs 2019.gada beigās bija nodarbināti 753 pedagogi, kuriem bija tarificētas 670.14 pedagoģisko darbinieku likmes (palielinājums salīdzinot ar iepriekšējo pārskata gadu +10.67 likmes), kā arī 498 administrācijas un iestāžu tehniskie darbinieki uz apstiprinātām 435.12 amata vienībām (samazinājums salīdzinot ar iepriekšējo pārskata gadu - 26.58 amata vienības).

Saskaņā ar starpnovadu sadarbības līgumiem, Tukuma novada Izglītības pārvalde veic metodisko pārraudzību arī Jaunpils (viena izglītības iestāde) un Engures novadu izglītības iestādēs (sešas izglītības iestādes).

Tukuma novada Izglītības pārvaldes pārraudzībā darbojas Tukuma, Engures un Jaunpils novadu pedagoģiski medicīniskā komisija, Komisija izglītojamo atbrīvošanai no noteiktajiem valsts pārbaudījumiem, Interesu un pieaugušo neformālās izglītības programmu licencēšanas komisija, Jaunatnes lietu komisija, Pirmsskolas vecuma bērnu vietu piešķiršanai izglītības iestādē komisija, Izglītības komisija u.c., kas nodrošina pašvaldības funkciju izglītības jomā sekmīgu izpildi.

Īstenojot **Tukuma novada izglītības iestāžu tīkla pilnveides pasākumus**, 2019.gadā tika veikta Tumes vidusskolas reorganizācija par Tumes pamatskolu un Tukuma Vakara un neklātienes vidusskolas reorganizācija, pievienojot to Zemgales vidusskolai. Ar Tukuma novada Domes lēmumu Tukuma novada internātpamatskolai tika veikta nosaukuma maiņa, turpmāk – Tukuma novada speciālās izglītības iestāde. Tukuma speciālā pirmsskolas izglītības iestādei “Taurenītis” tika veikta nosaukuma maiņa, turpmāk - Tukuma pirmsskolas izglītības iestāde “Taurenītis”, saglabājot tiesības īstenot speciālās pirmsskolas izglītības programmas, neveidojot atsevišķas speciālās pirmsskolas izglītības grupas un bērnus ar speciālām vajadzībām integrējot vispārējās pirmsskolas izglītības grupās.

Saskaņā ar Tukuma novada izglītības attīstības rīcības plāna 2019.-2021.gadam stratēģisko uzdevumu “*Veicināt efektīvu augstas kvalitātes mūsdienu prasībām atbilstošu vispārējo izglītību*” un Tukuma novada Domes 2019.gada 28.februāra lēmumu “Par Tukuma Raiņa ģimnāziju un Tukuma 2.pamatskolu”, paredzēts:

- ja Tukuma novada pašvaldības izglītības iestādei “Tukuma Raiņa ģimnāzija” līdz 2020. gada 31. decembrim atbilstoši normatīvo aktu prasībām ir piešķirts valsts ģimnāzijas statuss, tad atbilstoši normatīvo aktu prasībām reorganizēt Tukuma novada pašvaldības izglītības iestādi “Tukuma 2.pamatskola” (juridiskā adrese: J.Raiņa iela 3A,

Tukums, Tukuma novads, LV-3101), pievienojot to Tukuma novada pašvaldības izglītības iestādei "Tukuma Raiņa Valsts ģimnāzija" 2021.gada 1.septembrī;

- ja Tukuma novada pašvaldības izglītības iestādei "Tukuma Raiņa ģimnāzija" līdz 2020. gada 31. decembrim nav piešķirts valsts ģimnāzijas statuss, tad atbilstoši normatīvo aktu prasībām reorganizēt Tukuma novada pašvaldības izglītības iestādes "Tukuma Raiņa ģimnāzija" (juridiskā adrese: J.Raiņa iela 3, Tukums, Tukuma novads, LV-3101) un "Tukuma 2.pamatskola" (juridiskā adrese: J.Raiņa iela 3A, Tukums, Tukuma novads, LV-3101), tās apvienojot un izveidojot jaunu Tukuma novada pašvaldības izglītības iestādi "Tukuma Raiņa 1.vidusskola" 2021. gada 1. septembrī.

Pārskata periodā joprojām aktuāls jautājums ir pirmsskolas vecuma bērnu nodrošināšana ar vietām **pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēs**. 2019.gada 31.decembrī vieta pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādē nepieciešama 298 bērniem. Lai risinātu pirmsskolas vecuma bērnu rindas jautājumu, pārskata gadā turpinājās sekmīga sadarbība ar SIA "Bērnodārzs ĶIPARS" Tukuma alternatīvās pirmsskolas iestādi, biedrības „Tautskola 99 Baltie Zirgi” teritoriālo struktūrvienību „Tukuma Tautskola”, SIA “Skola mazajiem “Poga””, SIA “REMIDO” un SIA “PPII Mikausis”.

Pirmsskolas vecuma bērnu vecāki, kuru bērniem nav nodrošināta vieta pirmsskolas izglītības iestādē, izvēlas arī bērnu uzraudzības pakalpojumu sniedzēju reģistrā reģistrēto sertificēto auklīšu pakalpojumus, tādējādi saņemot Tukuma novada Domes finansējumu bērnu uzraudzības pakalpojumu apmaksai 199.93 EUR mēnesī. Pirmsskolas vecuma bērnu vecākiem, kuru bērni ir deklarēti Tukuma pilsētā, bet nav nodrošināta vieta Tukuma pilsētas pirmsskolas izglītības iestādē, tiek piedāvāta iespēja saņemt Tukuma novada Domes finansējumu bērnu nokļūšanai Sēmes sākumskolas un Pūres pamatskolas Jaunsātu filiāles pirmsskolas izglītības grupās, Irlavas pamatskolas pirmsskolas izglītības programmas īstenošanas vietā “Cīrulītis” un Pūres pirmsskolas izglītības iestādē “Zemenīte”, kompensējot personīgā transporta izdevumus dienā attiecīgi 3.20 EUR, 4.80 EUR un 5.40 EUR apmērā.

Lai mazinātu bērnodārzu rindu, ēkā Vārtu ielā 3, Tukumā, 2019.gadā tika atvērta Tukuma pirmsskolas izglītības iestādes “Pasaciņa” pirmsskolas izglītības programmas īstenošanas vieta, nodrošinot vietu 80 bērniem.

2019.gadā Tumes pamatskolā, Džūkstes pamatskolā un Tukuma novada speciālās izglītības iestādē ēdināšanas pakalpojumus nodrošināja pati izglītības iestāde, savukārt pārējās izglītības iestādēs ēdināšanas pakalpojumus, saskaņā ar iepirkuma procedūras rezultātā noslēgto līgumu, nodrošināja komersants. Ar Tukuma novada Domes lēmumu noteikts līdzfinansējums komplekso pusdienu apmaksai – vispārējo izglītības iestāžu izglītojamiem – 0.65 EUR/dienā un pirmsskolas izglītības iestāžu izglītojamiem – 1.05 EUR/dienā. Savukārt daudz bērnu ģimeņu bērniem ar Tukuma novada Domes lēmumu 2019.gadā noteikts 2.24 EUR/dienā jeb 80% no ēdināšanas maksas dienā.

Jau vairākus gadus Tukuma novada Izglītības pārvalde organizē pasākumus pārraudzībā esošo izglītības iestāžu audzēkņiem un pedagogiem. Lielākie no tiem – skolēnu un skolotāju apbalvošanas pasākums par sasniegumiem mācību darbā, skolēnu zinātniski pētnieciskajā darbībā un profesionālās ievirzes izglītībā, Skolotāju dienas pasākums, Tukuma, Engures un Jaunpils novadu izglītības iestāžu vadītāju, vadītāju vietnieku, mācību priekšmetu pedagogu metodisko apvienību vadītāju, audzināšanas darba speciālistu un arodkomiteju priekšsēdētāju sanāksmes, Lekciju diena pedagogiem, Karjeras diena 8.-12.klašu skolēniem, Karjeras nedēļa un dažādi interešu izglītības pasākumi. Tukuma novada Izglītības pārvalde aktīvi iesaistījās arī skolēnu mācību uzņēmumu programmu (SMU) koordinēšanā un atbalstīšanā. Decembra mēnesī pirmo reizi tika organizēts skolēnu mācību uzņēmumu reģionālais pasākums ‘‘CITS BAZĀRS’’.

Tukuma novada Izglītības pārvalde 2019.gadā apbalvojusi skolēnus un viņu pedagogus, izmaksājot naudas balvas par izciliem sasniegumiem starptautiskajās, valsts un reģionu mācību priekšmetu olimpiādēs, valsts atklātajos mācību priekšmetu konkursos, skolēnu zinātniski pētnieciskajās konferencēs un konkursos profesionālās ievirzes izglītībā, kā arī Tukuma novada labākos pedagogus profesijas svētkos – Skolotāju dienā, pasniedzot naudas balvu un balvu “Gada

skolotājs”. Tika izmaksātas Tukuma novada Domes stipendijas jauniešu studijām augstskolā pirmajam studiju gadam, kuras studiju laika posmam 2019.gadā no janvāra līdz jūnijam konkursa kārtībā ieguva trīs pirmā kursa studenti, bet laika posmam no septembra līdz decembrim – arī trīs pirmā kursa studenti.

Kultūra un sports

Tukuma pilsētas Kultūras nams ir lielākais kultūras dzīves organizators Tukuma novadā, tā ir Tukuma novada Domes dibināta kultūrizglītības iestāde, kura īsteno pašvaldības funkcijas kultūras darba organizācijā, tradicionālo kultūras vērtību saglabāšanā, personības pilnveidē visa mūža garumā un jaunrades attīstībā Tukuma pilsētā un novadā. Pārskata periodā Tukuma pilsētas Kultūras nams nodrošinājis 273 dažāda apjoma pasākumus. Pasākumi īstenoti Kultūras namā, Durbes estrādē, Pilsētas parkā, Brīvības laukumā, Pauzera pļavās, piemiņas vietā pie stacijas “Tukums II”, Meža kapos, Evaņģēliskajā luterāņu baznīcā, pie Tukuma tirgus un citur pilsētvidē. Kopējais publisko pasākumu apmeklētāju skaits bija 119 541 apmeklētāji, tostarp 28 682 novada svētku “Precību spēles Tukumā 2019” unikālie apmeklētāji.

2019.gadā pirmo reizi izsludināta pieteikšanās Kultūras projektu konkursam. Pirmajā kārtā tika atbalstīti 5 projekti, bet otrajā kārtā – 8. Pašvaldības budžetā šim mērķim atvēlēti 20 000 eiro. Konkursa mērķis ir finansiāli atbalstīt Tukuma novadam nozīmīgus kultūras projektus vizuālās mākslas, mūzikas, dejas, teātra mākslas, izdevējdarbības, kino, foto, rakstniecības, vides kultūras u.c. kultūras un mākslas nozarēs, kā arī starpdisciplināros un radošo industriju projektus, jaunrades, pētniecības un tradicionālās kultūras attīstību sekmējošus projektus, paplašinot kultūras produktu piedāvājumu un saglabājot kultūras mantojumu Tukuma pilsētā un novadā.

Lielākie kultūras un sporta pasākumi Tukumā un novadā 2019. gadā:

- Sportojam Tukumā – PII sporta diena Tukuma Sporta hallē (13.03.);
- Starptautiskās Mūsdienas dejas sacensības: "Tukuma kauss 2019" (15.-17.03.);
- Baltā galdauta svētki (4.05.);
- Muzeju nakts pasākumi (18.05.);
- Baltijas Puķe-2019 Mākslas vingrošanas sacensības (25.-26.05.);
- “Ghetto Football” (16.06.);
- Latvijas Jaunatnes olimpiāde, Jelgavā (5.-7. 07.);
- Precību spēles, tai skaitā Lieluzvedums (12.-14.07.);
- Virsdiriģentu roku nospiedumu atlējumu atklāšana (20.07.);
- Pasākumu cikls “Ansim Lerham Puškaitim 160” (visu gadu ar noslēgumu 2.09.);
- Tukuma Veselības un Sporta svētki (31.08.);
- Jauniešu futbola sacensībās "Uzvarētāju kauss" 2019 (15.-17.09.);
- Vislatvijas Olimpiskā diena 2019 (20.09.);
- Starptautiskais kērlinga turnīrs “WCT Latvian International Challenger 2019” (24.-27.10.);
- Ž. Katlapa Balva (11.11.);
- Starptautiskais karatē čempionāts “22th Tukums Open/Hayashi Cup 2019” (16.11.);
- Starptautiskais turnīrs basketbolā “Katrīnas kauss 2019” (30.11.);
- Jaunrades deju konkurss (sadarbībā ar LNKCC) (7.12.).

Valsts nozīmes pasākumi, kas saistīti ar Dziesmu un deju svētku uzturēšanu 2019. gadā nebija, jo amatiermākslas kolektīvu uzdevums bija piedalīties Lieluzvedumā.

Veselība

Veselības aprūpi Tukuma pilsētā un novadā nodrošina pašvaldības kapitālsabiedrības - SIA “Tukuma slimnīca” un SIA “Irlavas Sarkanā Krusta slimnīca”, kas savus pakalpojumus sniedz arī apkārtējo novadu iedzīvotājiem.

Tukuma slimnīca sniedz ambulatoros un stacionāros veselības aprūpes pakalpojumus, kurus saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem finansē Nacionālais veselības dienests, kā arī citus maksas medicīniskās aprūpes pakalpojumus.

Irlavas Sarkanā Krusta slimnīca arī nodrošina stacionāro un ambulatoro medicīnisko aprūpi, kā arī darbojas īslaicīgās sociālās aprūpes nodaļa un ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas nodaļa (pansionāta nodaļa).

Veselības veicināšanas jomā 2019. gadā Tukuma novada pašvaldība turpināja īstenot ESF projektu “Veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumu pieejamība Tukuma novadā, jo īpaši teritoriālās, nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem, īstenojot vietēja mēroga pasākumus”, kuru ietvaros tiek organizēti dažādi lekciju cikli un nodarbības par veselības veicināšanu, slimību profilaksi, veselīgu uzturu, kā arī par seksuālo un reproduktīvo veselību. Projekta aktivitātes plānotas arī 2020.gadā.

2019. gadā noslēdzās projekts “Apaļš kā pūpols”, kura ietvaros vidusskolas klašu skolēni tika iepazīstināti ar veselīgu dzīvesveidu saistītiem jautājumiem. Projekts tika organizēts sadarbībā ar biedrību “O fonds”. Projekta noslēgumā visi dalību skolu jauniešiem bija iespēja ekskursijā apmeklēt SIA „Centrālā laboratorija”, kā arī Zemgales vidusskolas skolēni, kas uzvarēja projekta ietvaros notikušajā konkursā, saņēma balvu – iespēju apmeklēt piedzīvojumu parku “Milžu taka” Ogrē.

2019.gadā notika dažādi nozīmīgi darbi infrastruktūras izveidē, kas veicinās veselīgu dzīvesveidu pilsētā un novadā. Uzsākts darbs pie Kristapa Porziņa basketbola laukuma izveides Pauzera pļavās. Pauzera pļavās ierīkoti pludmales volejbola laukumi. Džūkstē izveidots bērnu laukums. Izveidots velo un gājēju celiņš pārbūvētajā Stacijas un Dāņu ielā. Arī Kurzemes ielas rekonstrukcijas ietvaros, kas joprojām norit vairākās kārtās, tiek izbūvēti velo un gājēju celiņi (pabeigtajos ielas posmos tie jau ir izbūvēti).

Iedzīvotājiem ar zemu ienākumu līmeni pašvaldības saistošajos noteikumos ir paredzēti dažādi pabalsti un palīdzība, piemēram, iespēja personām vai ģimenēm saņemt pabalstu veselības aprūpes pakalpojumiem (ārstnieciskajām manipulācijām, operācijām, rehabilitācijai, ārstēšanai no atkarībām, zobārstniecības pakalpojumiem), medikamentiem un redzes korekcijas līdzekļiem.

Sociālā palīdzība un sociālie pakalpojumi

Tukuma novadā sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus sniedz pašvaldības izveidota aģentūra - Tukuma novada pašvaldības aģentūra “Tukuma novada sociālais dienests” (turpmāk tekstā – Aģentūra). Aģentūra izveidota un darbību uzsāka 2009. gada 1. novembrī un tiek finansēta no Domes budžeta dotācijām, pamatojoties uz gadskārtējo darbības plānu un apstiprināto Aģentūras gadskārtējo budžetu, lai nodrošinātu pašvaldības teritorijā dzīvojošo iedzīvotāju vajadzībām atbilstošus sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību u nodrošinātu sociālo darbu ar personām, ģimenēm un personu grupām, profesionāli izvērtējot personu vajadzības, materiālos un personiskos resursus; organizējot personai nepieciešamos sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību sociālo problēmu risināšanai.

3.9.tabula. Tukuma novada Domes finansējums sociālajai aizsardzībai, EUR. Dati: TND

Pozīcija	2017	2018	2019	Plāns 2020
Izdevumi, EUR	2 617 293	2 702 788	3 394 782	4 387 338

No 2013.gada marta Tukuma novada sociālais dienests administrē asistentu pakalpojumus Tukuma novadā saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.942 “Kārtība, kādā piešķir un finansē asistenta pakalpojumu pašvaldībā”. Asistentu pakalpojumu nodrošināšanai 2019.gadā ir izlietoti 151 873.99 euro.

Lai sociālie pakalpojumi tiktu nodrošināti augstā kvalitātē, turpinās sociālā darba ietvaros uzsāktie grupu darbi, tai skaitā 2018.gadā uzsāktās grupas jaunajām ģimenēm ar maziem bērniem “Sargeņģelis”, radošās darbnīcas, nometnes, integrācijai sabiedrībā dažādu pasākumu apmeklējumi. Plānots turpināt nodrošināt Jauniešu atbalsta un pašizaugsmes programmas realizāciju, kurā uzvedības sociālās korekcijas pakalpojumu saņem bērni un jaunieši.

Tukuma novada sociālais dienests nodrošina kopienas centru aktivitātes pašvaldības pagastu teritorijās – Slampē, Irlavā, Sēmē, Džūkstē, no 2020.gada septembra nodrošinās arī Lestenē. Tiek apzinātas jau esošās kopienas aktivitātes un nodrošinātas tās esošo resursu ietvaros Zentenes pagastā, Jaunsātu pagastā un Degoles pagastā.

Bāriņtiesa

Tukuma novada bāriņtiesas sastāvā ir bāriņtiesas priekšsēdētājs, četri bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieki un pieci bāriņtiesas locekļi. No 2019.gada 26.septembra divi bāriņtiesas locekļi.

2019.gadā bāriņtiesā ierosinātas 114 lietas. Bāriņtiesas lietvedībā līdz 2019.gada 31.decembrim atradās aktīvas 1297 lietas.

Bāriņtiesas priekšsēdētājas vietnieces pārskata periodā veikušas 532 notariālās darbības, iekasētās nodevas 4 704,61 EUR apjomā.

Pašvaldības policija

Tukuma novada Pašvaldības policija ir Tukuma novada Domes struktūrvienība, kura savas kompetences ietvaros veic sabiedriskās kārtības uzturēšanu Tukuma novada administratīvajā teritorijā. Darba organizācijas jautājumos sadarbojas ar Valsts policijas iestādēm un citām valsts un pašvaldības institūcijām.

2019.gadā pašvaldības policijā strādāja 23 Pašvaldības policijas darbinieki. Pašvaldības policijas rīcībā ir 4 operatīvie transportlīdzekļi, kurus izmanto ikdienas patrulēšanai un preventīvo darbu veikšanai.

2019.gadā Tukuma novada Pašvaldības policijā pārskata periodā reģistrēti un izskatīti 179 iesniegumi, reģistrēti 3 177 notikumi (izsaukumi), sastādīti 1 066 administratīvā pārkāpuma protokoli, tai skaitā 464 protokoli – lēmumi par transportlīdzekļa stāvēšanas un apstāšanās noteikumu neievērošanu. Administratīvo pārkāpumu lietās pieņemti 444 lēmumi, 158 administratīvo pārkāpumu lietas nosūtītas lēmumu pieņemšanai pēc piekritības citām institūcijām, 69 administratīvā pārkāpuma lietas nosūtītas administratīvajai komisijai audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanai bērniem. Pašvaldības policija nodrošināja sabiedrisko kārtību 32 sabiedriskos pasākumos un veica 16 profilaktiskā pasākuma reidus. Atskurbtuvē veikti atskurbšanas pasākumi 459 personām.

Uzņēmējdarbība

Turpinot iesākto tradīciju, pašvaldība piekto gadu pēc kārtas izsludināja grantu konkursu “Radi Tukumam”, ar mērķi atbalstīt iniciatīvas mākslā un kultūrā, izglītībā un tūrismā, digitālajās un radošajās industrijās, kas atbilst uzņēmējdarbības pamatprincipiem, nodrošina jaunu produktu un pakalpojumu radīšanu Tukuma pilsētā. Konkursa budžets tik saglabātas iepriekšējo gadu līmenī - 20 000 EUR. 2019. gadā tika atbalstīti 3 projekti (skatīt 3.10.tabulu).

3.10.tabula. Granta konkursā “radi Tukumam” atbalstītie projekti 2019.gadā. Dati: TND

Granta saņēmējs	Atbalstītais projekts 2019. gadā	Granta summa
SIA “MA CORNER”	“Dizaina darbnīcas izveide inovāciju veicināšanai Tukumā”, kura mērķis ir izveidot publiski pieejamu darbnīcu ar pieeju CNC un 3D drukāšanas iekārtām, īpaši iesaistot skolēnus šo tehnoloģiju apgūvē.	2988,00 EUR
Arkādijs Zorins	“FINGERPRINT ZA”, kura mērķis ir izveidot tekstilizstrādājumu apdrukas uzņēmumu, kur klientiem iespējams pašiem izveidot savu dizainu kreklīm, cepurēm u.c. Projekta ietvaros plānots izveidot arī publiski pieejami veikalus – radošo darbnīcu.	2927,20 EUR
Tatjana Stīpniece	“Foto Video Tukums”, kura mērķis ir izveidot fotostudiju un piedāvāt jaundzimušo un tematiskās fotosesijas, fotostudijas nomu un profesionālu produktu fotografēšanu.	2970,00 EUR

Turpinājās arī veiksmīgā sadarbība ar LTRK, un, neskaitot vērienīgo biznesa forumu, notika arī regulāri Uzņēmēju kluba pasākumi, kuros uzņēmējiem bija iespēja satikt pašvaldības pārstāvjus, diskutēt, iepazīties ar citiem uzņēmējiem, kā arī noklausīties apmācības par dažādām tēmām. 5. februārī notika biznesa kluba pasākums ar Ekonomikas ministra Ralfa Nemiro, "Attīstības finanšu institūcijas Altum" valdes priekšsēdētāja Reiņa Bērziņa un LTRK valdes priekšsēdētāja Jāņa Endziņa dalību, kuras mērķis bija runāt par daudzdzīvokļu namu energoefektivitāti, dzīvojamā fonda palielināšanu un Tukuma novadā iecerēto vēja parka izveidi. Darbu turpināja Tukuma uzņēmēju klubs, kas organizēja dažādus pasākumus, formulēja savu viedokli uzņēmējiem aktuālos jautājumos un atbalstīja pašvaldības organizētās aktivitātes uzņēmējdarbības jomā.

2019. gada 27. septembrī Tukuma novada pašvaldība sadarbībā ar Latvijas Tirdzniecības rūpniecības kameru (LTRK) rīkoja Kurzemes biznesa forumu "Cilvēks – veiksmes faktors" un pasākumu "Tukuma novada uzņēmējs 2019". Biznesa foruma ietvaros kā aktuālas tēmas tika skatītas – "Nodokļu politika šodien un rīt – instruments Latvijas izaugsmei" un "Pieredzes stāsti. No hobija līdz biznesam". Pasākumā "Tukuma novada uzņēmējs 2019" tika sumināti novada uzņēmēji par sasniegumiem dažādās jomās, par iesaistīšanos pilsētas un novada attīstībā un labiem darbības rezultātiem.

Turpināja darboties Uzņēmēju konsultatīvā padome, kura aizvadīja arī kārtējās sēdes, paužot savu viedokli uzņēmējiem aktuālos jautājumos.

2019. gadā rudenī turpinājās projekts "Jaunietis – uzņēmējs – pašvaldība", kura mērķis bija veicināt sadarbību starp vietējiem uzņēmējiem un jauniešiem, lai dotu iespēju jauniešiem iziet praksi uzņēmumos, iepazīt dažādas profesijas, kā arī rast iespējas 2020. gada vasarā strādāt algotu darbu attiecīgajos uzņēmumos. Projektā iesaistījās 20 jaunieši un 17 uzņēmumi un pašvaldības iestādes.

Mazajiem uzņēmējiem, lauksaimniekiem un pašnodarbinātajiem nozīmīgs tirdzniecības punkts ir Tukuma tirgus, kas arī nodrošina iedzīvotājiem iespēju iegādāties veselīgu, tuvākajā apkaimē audzētu pārtiku. Lai risinātu ilgāku laiku aktuālo jautājumu par tirgus tālāko attīstību, 2019. gada 22. oktobrī tika sasaukta Uzņēmēju konsultatīvās padomes sēdes, uz kuru tika aicināti arī tirgotāji, kas darbojas tirgū, un iedzīvotāji. Jautājuma nozīmību parādīja neplānoti liels apmeklētāju skaits – uz sapulci ieradās vairāk kā simts interesentu. Bija pārstāvēta SIA "Tukuma rajona patērētāju biedrība", kurai pieder nozīmīgākās tirgus laukuma ēkas. Diskusiju rezultātā pašvaldības vadība apliecināja gatavību iegādāties patērētāju biedrībai piederošo tirgus infrastruktūru, ja ēkām noteiktais vērtējums būs abām pusēm apmierinošs, lai tālāk rūpētos par veiksmīgu tirgus attīstību un pastāvēšanu.

Veiksmīgas sadarbības nozīmīgumu ar uzņēmējiem pamato arī fakts, ka pašvaldības budžeta lielāko ieņēmumu daļu nodrošina tieši uzņēmēju nomaksātais iedzīvotāju ienākumu nodoklis (turpmāk – IIN) darbiniekiem, kuru dzīvesvieta deklarēta Tukuma novadā. Tukuma novadā 2019. gadā lielākie reģistrētie uzņēmumi pēc IIN maksājumiem norādīts 3.11.tabulā.

3.11.tabula. Tukuma novadā lielākie reģistrētie uzņēmumi pēc IIN maksājumiem pašvaldības budžetā. Dati: VID, Lursoft.

NPK	Uzņēmums	IIN 2019	Pret 2018
1	SIA "Skonto Plan Ltd"	1160710	+30,8%
2	SIA "Stiga RM"	668620	-4,3%
3	SIA "SKONTO BŪVE"	595710	-2,0%
4	SIA "Tukuma slimnīca"	555760	+28,4%
5	Akciju sabiedrība "Tukuma Piens"	468250	+14,2%

6	SIA "Puratos Latvia"	457040	+27,9%
7	SIA "TELMS"	438900	+120,6%
8	"CSK STEEL" SIA	353650	-1,3%
9	SIA "ALANTE"	342990	+651,8%
10	SIA "EMJ Metāls"	304790	+139,2%
11	SIA "DEKŠŅI"	241770	+32,5%
12	Akciju sabiedrība "DELTA LV"	224530	+9,1%
13	"LINDSTROM PRODEM" SIA	207820	+17,0%
14	SIA "Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība "PIEJŪRA""	159050	+11,6%
15	SIA "SNICKERS PRODUCTION, LATVIA"	156940	+13,2%
16	SIA "Vilomix Baltic"	143300	+8,7%
17	SIA "TUKUMA AUTO"	135580	+0,5%
18	SIA "DGR solutions"	133590	-16,6%
19	Akciju sabiedrība "KOMFORTS INDUSTRIES"	131570	+25,4%
20	SIA "SERVISS BETTA"	125760	+14,0%

Nozīmīgs sadarbības partneris vietējo uzņēmēju atbalstam bija biedrība „Partnerība laukiem un jūrai”, kura realizēja projektu „Senie amati - no tradīcijām līdz mūsdienām”.

Projekta ietvaros Tukuma un Engures novada amatnieki devās pieredzes apmaiņas braucienos uz Ziemeļīriju, Meksiku, Somiju un arī pa Latviju, kā arī piedalījās gadatirgos gan Eiropā, gan ārpus tās. Projekts turpināsies arī 2020. gadā un tā mērķis ir spēcīnāt un popularizēt amatniecības nozari, veidot sadarbības tīklu starp amatniekiem partnervalstīs, dalīties labās prakses piemēros un sekmēt vietējo amatnieku uzņēmējdarbības spējas, attīstīt jaunus produktus, pakalpojumus un paplašināt redzes lauku gan sadarbības partneru un/vai konkurentu un realizācijas iespēju jomā. Projekta ietvaros izveidota arī vietējo uzņēmēju Datu bāze, kas ir publiski pieejama (datubāze atrodama <http://datubaze.tukums.lv/>), lai veicinātu uzņēmēju savstarpējo sadarbību. Amatnieku atpazīstamības veicināšanai iegādātas stikla vitrīnas vietējo amatniecības darinājumu izstādīšanai sabiedriskās vietās. Vitrīnas izvietotas Tukuma Ledus Hallē un Slampes Kultūras pilī.

Tūrisms

Tukuma tūrisma informācijas centrs (TIC) ir Tukuma novada pašvaldības struktūrvienība, kas īsteno pašvaldības funkcijas uzņēmējdarbības sekmēšanā, tūrisma uzņēmējdarbības attīstības veicināšanā, dabas un kultūras mantojuma saglabāšanā un popularizēšanā. Tūrisma jomā Tukuma novada pašvaldība sadarbojas ar kaimiņu pašvaldībām – Engures, Kandavas un Jaunpils novadiem, un šajā kontekstā var runāt par Tukuma tūrisma reģionu jeb klasteri. Galvenie Tukuma tūrisma klastera produkti ir dažādie apskates objekti, kā arī kultūras un sporta pasākumi. Starp Tukuma tūrisma klastera TOP 10 apmeklētākajiem objektiem 5 ir Tukuma novada objekti: Lielā Ķemeru tūreļa taka, Jaunmoku pils, Cinevilla, Šokolādes muzejs *Pure Chocolate*, galerija *Durvis*.

Tukuma novada TIC apkopotie dati liecina, ka pēdējos gados katru gadu Tukuma novada kopējais apmeklējumu skaits (apskates, aktīvās atpūtas, naktsmītņu un pasākumu apmeklējumu skaits kopā) palielinās, sasniedzot 596 tūkstošus 2019.gadā, kas ir par 168% vairāk nekā kopš 2010.gada krīzes. Vairāk nekā pusi (55,6%) no visiem apmeklējumiem veido dažādu tūristu piesaistes vietu apmeklējumi, bet visvairāk – gandrīz 53% dažādu apskates objektu apmeklējumu skaits. Kopējais tūrisma objektu apmeklējumu skaits Tukuma novadā norādīts 3.12. tabulā.

3.12.tabula. Kopējais tūrisma objektu apmeklējumu skaits
Tukuma novadā 2014.-2019.gadam. Dati: TIC

Nosaukums	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Tukuma novada apmeklējumu skaits	381 420	475 290	454 509	536 741	593 462	596 715
<i>t.sk. apskates objektos</i>	<i>219327</i>	<i>268724</i>	<i>237872</i>	<i>278909</i>	<i>322124</i>	<i>315532</i>
<i>naktsmītnēs</i>	<i>20954</i>	<i>17547</i>	<i>21007</i>	<i>19772</i>	<i>21857</i>	<i>22822</i>
<i>aktīvās atpūtas piedāvājumos</i>	<i>23542</i>	<i>30653</i>	<i>32229</i>	<i>24388</i>	<i>14288</i>	<i>16324</i>
<i>pasākumos</i>	<i>117597</i>	<i>158366</i>	<i>163401</i>	<i>213672</i>	<i>235193</i>	<i>242037</i>

Ik gadu Tukuma TIC sagatavo un izdot kopīgu tūrisma ceļvedi un tūrisma karti “Tukums un apkārtnē. Tukuma, Engures, Jaunpils un Kandavas novads”. Šāda sadarbība ir ļāvusi Tukuma apkārtnes piedāvājumam kļūt par vērā nozīmīgu galamērķi Latvijas tūrisma tirgū, kas ļāvis ierindoties 7.-8.vietā pēc nakšņojušo tūristu un ārvalstu tūristu skaita, aiz Rīgas un Jūrmalas priekšā atstājot vēl tikai Gaujas nacionālā parka tūrisma klasteri *Enter Gauja*, Liepāju un apkārtni, Ventspili un apkārtni, Daugavpili un Bauskas tūrisma klasteri.

2019.gadā Tukuma TIC sadarbībā ar Vidzemes tūrisma asociāciju un Pērnavas novada pašvaldību iesaistījies projektā “Garden Pearls”, izceļot Tukuma un apkārtnes dārzu un parku piedāvājumu. Domājot nākotnē par nišas produktu veidošanu un Tukuma pilsētas unikalitātes un pilsētvides attīstības projektiem, iecere izveidot Mālkalnā Ziedoņa ķiršu dārzu skatāma kā atbalstām iecere, tādējādi stiprināt Tukuma kā dārzu pilsētas tēlu, kā arī Tukuma un Imanta Ziedoņa sasaisti, izceļot pilsētas nozīmi rakstnieka personības veidošanā.

2019.gadā tika sagatavots ceļvedis kāzu rīkotājiem, kāzu svinētājiem un kāzu nozarei – brošūra “Kāzas Tukuma pusē”, iekļaujot visu nepieciešamo informāciju kāzu sarīkošanai Tukumā un apkārtnē. Izdevums tapis, jo kāzu sarīkojumu organizēšana un svinēšana tūrisma uzņēmumos – naktsmītnēs un tūristu piesaistes vietās ir nozīmīgs tūrisma uzņēmumu ienākumu avots un biznesa attīstības niša.

Tukuma novads cieši sadarbojas tūrisma mārketingā arī ar biedrību “Kurzemes tūrisma asociācija”, lai kopīgi popularizētu Tukuma apkārtnes un Kurzemes tūrisma piedāvājumu. Ik gadu Tukuma novada pašvaldība noslēdz sadarbības līgumu par kopīgām mārketinga un citām tūrisma veicinošajām aktivitātēm. Rezultātā 21 nozīmīgākais Tukuma novada apskates objekts tiek iekļauts kopīgajā Kurzemes tūrisma piedāvājumā. Informācija par Tukuma novada TOP objektiem pieejama mājas lapā www.kurzeme.lv.

2019.gadā zīmola „Ražots Kurzemē” attīstības rezultātā kopīgi ar Kurzemes reģiona lauku partnerībām un biedrību “Kurzemes tūrisma asociācija” realizēts apmācību kurss mazajiem un mājražotājiem, noorganizēta Kurzemes diena Kuldīgā, izveidota brošūra “Ražots Kurzemē”, kurā ietverta informācija par 12 (no 99) novada mazajiem un mājražotājiem, kā arī noorganizēta Kurzemes apceļošanas akcija, kurā ietverti 5 (no 35) Tukuma novada.

Muzejs

Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu Tukuma novadā nodrošina Tukuma muzejs ar savām struktūrvienībām. 2019.gada 27.februārī Tukuma muzejs ir kārtējo reizi akreditēts un ar Latvijas Muzeju padomes 2019.gada 22.februāra atzinumu ir ieguvis arī reģionālā muzeja statusu.

2019.gadā Tukuma muzeja darbība ir notikusi atbilstoši Tukuma novada Domes apstiprinātajam Tukuma muzeja Nolikumam un Vidēja termiņa darbības stratēģijai 2018.–2023. gadam.

2019.gadā Tukuma muzejs veicis visas muzeja funkcijas: krājuma saglabāšanu, pētniecisko darbu un komunikāciju ar sabiedrību atbilstoši LR Muzeju likumam. Tukuma muzeja struktūru veido 3 funkcionālās nodaļas (krājuma, komunikācijas un saimniecības), kas nodrošina visu muzeja pamatfunkciju veikšanu. Tukuma muzejam ir 7 teritoriālās struktūrvienības jeb muzeji, kas veic izglītojošā darba uzdevumus un apkalpo apmeklētājus. Kopējais Tukuma muzeja

apmeklētāju skaits ir pieaudzis: no 52 712 (2018.gadā) līdz 56 111 (2019.gadā). Lielākā daļa apmeklētāju – 39 574 jeb 70.5% no visiem – izmantojuši bezmaksas apmeklējuma iespējas.

2019.gadā apmeklētāju skaits ir audzis galerijā “Durvis”, Durbes pilī, Pastariņa muzejā un Džūkstes Pasaku muzejā, pateicoties izstādēm, ekspozīcijām un programmām. Apmeklētāju skaits samazinājies Tukuma Mākslas muzejā (par 679 apmeklētājiem), Tukuma pilsētas vēstures muzejā “Pils tornis” (par 392 apmeklētājiem) un Tukuma Audēju darbnīcā (par 341 apmeklētāju). Vērojama tendence, ka nedaudz palielinās to apmeklētāju skaits, kas muzeju apskata individuāli vai organizētās grupās.

Tukuma muzejs turpina aktīvi strādāt ar vispārējās izglītības iestādēm un Latvijas simtgades biroju, piedāvājot programmas iniciatīvas “Latvijas skolas soma” koordinatoriem. 2019.gadā pavisam novadītas 262 ekskursijas 8 437 apmeklētājiem, notikušas 223 pedagoģiskās programmas 5 472 skolēniem. Par 66 % palielinājies pieaugušo grupu skaits, kas izmanto mūžizglītības programmas – pārskata periodā 65 programmas 1 070 pieaugušajiem.

Veicot krājuma saglabāšanas funkciju, pārskata perioda beigās Tukuma muzeja krājumā pavisam bija 94 510 priekšmeti, no tiem 71 539 uzskaitīti pamatkrājumā. 2019.gadā krājums papildināts ar 314 priekšmetiem, tostarp 211 pamatkrājuma. No jaunieguvumiem 263 iegūti dāvinājumu veidā, bet 51 – nopirkti no privātpersonām par kopējo summu EUR 16 038.75.

Realizējot Tukuma novada Domes programmas “Tukuma novads ceļā uz Latvijas simtgadi” finansētus projektus, novada un pārnovadu tautastērpu kolekcija papildināta ar 21 priekšmetu un Džūkstes Pasaku muzeja ekspozīcija “A. Lerhis-Puškaitis un pasakas” papildināta ar 20 priekšmetiem. Par budžeta finansējumu iegādāti arī 5 priekšmeti mākslas krājumam un 5 priekšmeti Durbes pils ekspozīcijai.

Ekspozīcijas vajadzībām konservēti 161 priekšmets, no tiem 138 konservēti un 23 restaurēti. Piesaistot Valsts Kultūrkapitāla fonda finansējumu, veikta arī valsts kultūras pieminekļa (Nr. 6 846) Durbes pils parka fasādes ārdurvju un 2 logu restaurācija.

Nacionālajā muzeju kopkatalogā ievadīta informācija par 1 373, tostarp 1 221 pamatkrājuma, priekšmetiem. Tā rezultātā pavisam Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogā ir atrodama informācija par 14 444 Tukuma muzeja priekšmetiem jeb 15.2 % no visa krājuma. Metadati par 239 Tukuma muzeja priekšmetiem ir pieejami arī Eiropas bibliotēku datu bāzē www.europeana.com un par 5 Sibīrijā rakstītām vēstulēm uz bērza tāss – Pasaules digitālajā bibliotēkā: www.wdl.org.

2019.gadā pavisam eksponēti 4 534 priekšmeti, tai skaitā, pastāvīgajās ekspozīcijās – 2 225, muzeja izstādēs – 1 299, ārpus muzeja izstādēs – 13, citām institūcijām uz laiku deponēti – 104 priekšmeti, kā arī 893 priekšmetu attēli – digitālajās ekspozīcijās.

Pētnieciskā funkcija veikta plānotajā apjomā, nodrošinot krājuma izpēti, ekspozīciju un izstāžu, kā arī muzejpedagoģisko programmu un pasākumu sagatavošanu. No apjomīgākajiem pētījumiem minami: Landesvēra un Latvijas neatkarības kara vēstures (1918-1920) katalogs, Tukumā tapušo filmu katalogs izstādei “Kino Tukumā”, kā arī katalogs “A.Lerha-Puškaiša 7 pasakas par putniem”. Sadarbībā ar Francijas institūtu Latvijā un Liepājas muzeju sagatavots izstādes plāns un izdots katalogs “Mežģīņu šarms un noslēpumi” (latviešu un franču valodā).

Tukuma muzejs ir reģistrēts LR Izglītības un zinātnes ministrijas Izglītības iestāžu reģistrā un piedāvā arī Profesionālās pilnveides programmas: Vizuālās mākslas pedagogu pilnveides programma “Eksperimenti – domu, ideju virzītājs” (2017), “Dizaina domāšana”(2018), kā arī „Animācijas metodes izmantošana mākslas pedagogijā”, ko apguva 21 vizuālās mākslas skolotājs.

Tukuma muzejs ir Latvijas piļu un muižu asociācijas un Latvijas muzeju biedrības biedrs. 2019.gadā Tukuma muzejs turpinājis vadīt muzejpedagogu tālākizglītības iniciatīvu „Nedarbnīca”, noorganizējot 2 profesionālās pilnveides kursus muzejpedagogiem un vasaras semināru Rēzeknē “Es protu, saprotu, izprotu muzeju”. Tukuma muzejs darbojas starptautisku organizāciju – Baltijas piļu un muzeju asociācijas valdē un Kultūrvēsturiskās vides izglītības organizācijas „Bridging Ages” valdē, kā arī ir Starptautiskās Muzeju Padomes (ICOM) institucionālais biedrs.

Iestādes saimnieciskās darbība saistīta arī ar suvenīru, muzeja iespaiddarbu, mākslas darbu un amatnieku darinājumu pārdošanu. Mākslas galerija “Durvis” ir muzeja populārākā struktūrvienība, kur pārskata periodā bijuši 19 181 apmeklētāji jeb 34 % no visu Tukuma muzeja apmeklētāju kopskaita. To veicina galerijas atrašanās vieta pilsētas centrā un arī bezmaksas ieeja. Galerijā un citu Tukuma muzeja struktūrvienību kioskos ir nopērkami 71 autora, mākslinieku un amatnieku, darbi.

Bibliotēka

Tukuma bibliotēka ir Tukuma reģiona galvenā bibliotēka, kuras pārraudzībā atrodas 28 Tukuma, Kandavas, Engures un Jaunpils novadu bibliotēkas. Pārskata periodā Tukuma bibliotēka piedalījies gan Tukuma bibliotēkas, gan Tukuma novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā iekļauto virzienu un uzdevumu realizēšanā, kā arī iesaistījies vairāku ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķu realizēšanā un atbalstīšanā.

Pārskata gadā Tukuma bibliotēkā vērojama reģistrēto lietotāju samazināšanās, kas skaidrojams ar to, ka netiek reģistrēti cilvēki, kuri drukā lidmašīnu biļetes, izmanto bibliotēkas Wi-fi tālruņos vai ar bibliotēkāju palīdzību risina AS „TET” vai VID jautājumus. Netiek reģistrēti arī Tukuma pilsētas viesi, kuriem bijusi nepieciešamība izmantot bibliotēkas sniegtos pakalpojumus. Savukārt Tukuma bibliotēkas apmeklējumu skaits, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir palielinājies. Tukuma bibliotēku apmeklē dažādu sabiedrības sociālo grupu pārstāvji – studenti, skolēni, bērni (tai skaitā ielu bērni), bezdarbnieki, pensionāri un strādājošie. Tukuma bibliotēkas darba pamatrādītāji norādīti 3.13. tabulā.

3.13. tabula. Bibliotēkas pamatrādītāji. Dati: Tukuma bibliotēka

Nosaukums	2017	2018	2019	% salīdzinot ar iepri. gadu
Lietotāju skaits	3573	3422	3363	-4,2% -1,7%
<i>t. sk. bērni</i>	910	885	882	-2,7% -0,3%
Bibliotēkas apmeklējums	50910	49603	52681	-2,5% +6,2%
<i>t. sk. bērni</i>	10787	11399	12773	+5,7% +12,1%
Virtuālais apmeklējums	19818	22110	19888	+11,6% -10%
Izsniegums kopā	145880	133336	105370	-8,6% -21%
<i>t. sk. grāmatas</i>	52322	59876	56221	+14,4% -6,1%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	93557	73180	46380	-21,8% -36,6%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	17152	20986	17857	+22,3% -14,9%

2019. gadā Tukuma bibliotēka iesaistījās jaunā pakalpojuma – www.3td jeb e-grāmatu bibliotēkas popularizēšanā. Vairāki cilvēki kļuva par Tukuma bibliotēkas lietotājiem tieši šī iemesla dēļ, saņemot reģistrācijai nepieciešamo lietotājvārdu un paroli.

Vājredzīgiem., neredzīgiem vai ar disleksiju slimojošiem cilvēkiem, sadarbībā ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku, pieejams jauns pakalpojums, iespēja klausīties audiogrāmatas un saņemt tās lietošanā uz mājām.

Pārskata gadā veikta krājuma inventarizācija. Salīdzinot iegūtos datus ar bibliotēkas elektronisko kopkatalogu, konstatēts, ka trūkst 629 eksemplāri.

Grāmatu un preses iegādei pašvaldības piešķirtais finansējums bija 10900 EUR. Iegādāti nosaukumu laikraksti un 73 nosaukumu žurnāli. 2019. gadā jaunieguvumu skaits ir saglabājies iepriekšējā gada līmenī. No kopējā jauniegūto grāmatu skaita, nozaru literatūra sastādīja 27% un bērnu literatūra - 20%. Tukuma bibliotēkas krājuma rādītāji norādīti 3.14. tabulā.

3.14. tabula Tukuma bibliotēkas krājuma rādītāji. Dati: Tukuma bibliotēka

Nosaukums	2017	2018	2019
Jaunieguvumi	2454	2425	2456
Grāmatas	1146	1156	1211
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	138	172	165
<i>t. sk. bērniem</i>	288	217	249

Izslēgtie dokumenti	2589	3840	3233
Krājuma kopskaits(grāmatas)	68503 (59431)	67088 (58181)	66311 (57499)

2019. gadā iezīmējās jauna tendence – **intensīva galda spēļu izmantošana** un mazāk spēļu spēlēšana datorā. Brīvā laika pavadīšana bibliotēkā top interesantāka un attīstošāka – vecāki ierodas kopā ar bērniem spēlēt galda spēles. To pozitīvi vērtē gan bērni, gan vecāki.

Komunālā saimniecība

Komunālajā sfērā būtiskākais finansējums ir pašvaldības īpašumā esošo dzīvojamo un nedzīvojamo ēku uzturēšanai, satiksmes infrastruktūrai, teritorijas sakārtošanai un ielu apgaismošanai, apgaismojuma tīklu uzturēšanai un rekonstrukcijai.

Pagastu pārvaldēs māju apsaimniekošanu, apkures, ūdens, kanalizācijas un atkritumu savākšanas pakalpojumus, kā arī pagastu ceļu greiderēšanu, planēšanu un citus ceļu uzturēšanas darbus vasaras un ziemas periodā veic SIA “Komunālserviss TILDe”, izņemot Pūres un Jaunsātu pagastu pārvalde, kas to veic pati.

Komunālajā sfērā būtiskākais finansējums ir pašvaldības īpašumā esošo dzīvojamo un nedzīvojamo ēku uzturēšanai, satiksmes infrastruktūrai, teritorijas sakārtošanai un ielu apgaismošanai, apgaismojuma tīklu uzturēšanai un rekonstrukcijai.

2019.gadā Tukuma pilsētu ielu apgaismojuma tīklu elementu izbūve un elektromontāžas darbi: Stacijas ielā, Meža ielā, Veidenbauma ielā, Pavārkalna ielā, Mednieku ielā, Spartaka ielā, Revolūcijas ielā 4, Annas ielā, Kalna ielā, Progresā ielā, Talsu ielā.

2019.gadā izbūvēti jauni ūdenssaimniecības sistēmas pieslēgumi šādiem īpašumiem: Mazā ielā 5-4, Mazā ielā 3-1,2, Dārza ielā 8-2. Veikta Ūdensvada pārbūve Strēlnieku ielā.

2019.gadā uzsākts izbūvēt iepriekš Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) komandas Ņujorkas “Knicks”, vēlāk Dalasas “Mavericks” spēlētāja Kristapa Porziņģa vārdā nosauktais āra basketbola laukumu, kura plānota pabeigt 2020.gadā.

Ik gadu ir veikts Tukuma pilsētu strūklaku un soliņu atjaunošanas darbi. Tāpat ielu, ietvju un velo ceļiņu tīrīšana, ielu greiderēšana, ielu pretaputekļošana ar kalcija florīdu, bruģa un asfalta seguma atjaunošana un citi darbi.

Pagastu pārvaldēs māju apsaimniekošanu, apkures, ūdens, kanalizācijas un atkritumu savākšanas pakalpojumus, kā arī pagastu ceļu greiderēšanu, planēšanu un citus ceļu uzturēšanas darbus vasaras un ziemas periodā veic SIA “Komunālserviss TILDe”, izņemot Pūres un Jaunsātu pagastu pārvalde, kas to veic pati.

Būvvalde

Tukuma novada būvvalde ir Domes izveidota institūcija, kas domes noteikto pilnvaru ietvaros veic pašvaldības kompetencē esošās funkcijas būvniecības jomā, un tā ir pakļauta Tukuma novada Domei. Pārskats par būvvaldes darbu 2019. gadā norādīts 3.15. tabulā.

3.15. tabula. Pārskats par būvvaldes darbu 2019. gadā

1.	Notikušas būvvaldes sēdes	26
2.	Izskatīti jautājumi	576 ²
3.	Izveidotas jaunas būvniecības lietas būvniecības informācijas sistēmā	527
3.	Izsniegtas būvatļaujas	101
4.	Izsniegtas būvatļaujas vēsturiskajiem būvniecības iesniegumiem	18
5.	Akceptēti paskaidrojuma raksti	144
6.	Akceptētas apliecinājuma kartes	116
7.	Akceptēti būvprojekti (atzīme par projektēšanas nosacījumu izpildi), saskaņoti izmaiņu projekti.	108
7.	Ekspluatācijā pieņemti objekti	98
8.	Izsniegtas dažāda veida izziņas	47
9.	Sastādīti atzinumi par būvju pārbaudi	179

² Vidēji vienā būvvaldes sēdē izskatīti 22 jautājumi.

Papildus skatītas lietas:

- Iesniegumi zemes ierīcības projektiem;
- Administratīvo pārkāpumu lietas;
- Atkārtoti skatītas lietas (pēc papildinājuma vai noraidījuma).

Pašvaldības objektu būvniecība

2019.gadā būvniecības jomā paveiktais, nodotie objekti ekspluatācijā:

- Pirmsskolas izglītības iestādes ierīkošana ēkā Vārtu ielā 3, Tukumā (atklāšanas pasākums notika 2019.gada februārī);
- Kurzemes ielas pārbūve Tukumā (būvprojekta 1. un 4. kārtā) (izbūvēts Talsu, Turgus, Kurzemes ielu apļveida krustojums un lietusūdens savākšanas sistēma Putniņu ielā);
- Stacijas ielas un Dāņu ielas pārbūve (būvprojekta 2. un 3. kārtā);
- Grants autoceļa posma “Abavnieki - Eglītes ceļš” pārbūve;
- Grants autoceļa posma “Ezernieki-Jaunplavas-Rindzele” pārbūve;
- Grants autoceļa posma “Centrs-Cīruļi” pārbūve;
- Tukuma Durbes muižas kalpu mājas jumta konstrukcijas restaurācija (4.kārta);
- Gājēju celiņu izbūve Pūres pagasta centrā;
- Lestenes tautas nama apkures sistēmas pārbūve;
- Asfaltbetona seguma izbūve Durbes ielā, Kalēju ielā, Rīgas ielā, Strautu ielā, Talsu ielā, Valguma ielā, Raudas ielas aplī un Skolas ielā, Tumē;
- Gājēju pārejas izbūve pie Tukuma Raiņa ģimnāzijas;
- Galvenās ieejas kāpņu izbūve Talsu ielā 4, Tukumā;
- ūdensvada pārbūve Strēlnieku ielā, Tukumā;
- vienkāršotā fasādes atjaunošana ēkas gala fasādei Raudas ielā 6, Tukums;
- ūdenstornja pievadcaurules siltināšana, notekūdeņu attīrīšanas iekārtu un kanalizācijas trases remonts Lamiņu muižā, Lamiņi, Pūres pagasts, Tukuma novads;
- apgaismojuma izbūve vides elementam "Katrīna", Katrīnas laukumā;
- apgaismojuma izbūve piemineklim "Strēlnieks", Tukumā;
- gumijas seguma izbūve Tukuma parkā, Lielā iela 36A;
- Durbes estrādes apdares un remonta darbi.

2019.gadā maijā uzsākti Kurzemes ielas pārbūves 2.kārtas darbi, kas veicami līdz 2020.gada oktobrim (no Progresas ielas līdz Kurzemes ielai 32).

2019.gada janvārī noslēgts līgums par Tukuma pirmsskolas izglītības iestādes "Pasaciņa" piebūves (moduļa 3 grupiņām) projektēšanu un būvniecību, lai samazinātu pašvaldībā reģistrēto bērnu rindu par 60 vietām.

2019.gadā izstrādāti būvprojekti ar pašvaldības finansējumu:

- “Brīvības laukuma un tam piegulošās teritorijas labiekārtojuma pārbūve”;
- “Progresas ielas pārbūve Tukumā”;
- dzīvojamās mājas ŪK tīklu izbūve Rīgas ielā 27, Tukumā;
- ŪKT izbūves tehniskās dokumentācijas izstrāde Lielā ielā 29, Tukumā.

Energo pārvaldība

2019.gadā Tukuma novada Dome ir ieviesusi sertificētu energopārvaldības sistēmu Tukuma novadā (EPS), atbilstoši Latvijas standarta LVS EN ISO 50001:2019 “Energo pārvaldības sistēmas. Prasības un lietošanas norādījumi (ISO 50001:2018)” prasībām. Energo pārvaldības pasākumi ir virzīti uz to, lai pirmkārt, samazinātu enerģijas patēriņu un izmaksas pašvaldības ēkās, publiskajam ielu apgaismojumam, pašvaldības autoparkā un, otrkārt, lai veicinātu atjaunojamo energoresursu plašāku lietojumu Tukuma novada teritorijā.

EPS darbības lauks ir pašvaldības ēku, publiskā ielu apgaismojuma un pašvaldības autoparka apsaimniekošana. Tukuma novada energopārvaldības sistēmas robežas aptver Tukuma pilsētu un 10 Tukuma novada pagastus, 2019.gadā ietverot:

- 32 pašvaldības ēkas no Tukuma pilsētas un 24 pašvaldības ēkas no Tukuma novada pagastiem,
- 23 publiskā ielu apgaismojuma posmi Tukuma pilsētā un 19 publiskā ielu apgaismojuma posmi Tukuma novada pagastos;
- pašvaldības autoparku, ko veido 41 transportlīdzekļi, t.i., 24 vieglās automašīnas, 10 autobusi, 5 mikroautobusi un 2 traktori.

Pašvaldībai ir pieejama enerģijas monitoringa platforma <https://v2.energoplanosana.lv/login>, kur tiek uzkrāti ikmēneša dati no 2015.gada par pašvaldības ēku siltumenerģijas patēriņu MWh/mēnesī, elektroenerģijas patēriņu kWh/mēnesī un aukstā ūdens patēriņu m³/mēnesī. Tā pat arī publiskā ielu apgaismojuma posmu ikmēneša dati par elektroenerģijas patēriņu kWh/mēnesī un pašvaldības autoparkā esošo transportlīdzekļu degvielu patēriņš MWh/mēnesī.

4. NĀKAMAJĀ GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI

2020. gada prioritātes un pasākumi

Tukuma novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmas īstenošanas 2019.gada pārskatā noteiktas 2020.gadam plānotās pašvaldības galvenās prioritātes (skatīt 4.1.tabulu). Vairākas no prioritātēm ir iepriekšējos gados uzsāktie pasākumi un turpināsies 2020.gadā.

4.1.tabula. Pašvaldības galvenās prioritātes 2020.gadam. Dati: TND

Nr.	Plāns 2020. gadam
1.	Pabeigt Kurzemes ielas pārbūves 2.kārtas būvdarbus. Pašvaldības budžeta līdzekļi.
2.	Pabeigt energoefektivitātes pasākumus PII "Pasaciņa" . ERAF finansējums (SAM 4.2.2. ietvaros).
3.	Uzsākt un pabeigt PII "Pasaciņa" moduļu piebūves būvniecību un teritorijas labiekārtošanas darbus . Pašvaldības budžeta un aizņēmuma līdzekļi.
4.	Sākt Tukuma 2.vidusskolas ēkas pārbūvi . ERAF finansējums (SAM 8.1.2.ietvaros).
5.	Veikt DI projekta aktivitātes Tukuma novadā – sākt jaunu ēku vai esošu ēku/telpu pārbūves projektēšanas darbus.
6.	Pabeigt Pašvaldības grants autoceļu pārbūvi (2.kārta) Tukuma novada Džūkstes pagastā. ELFLA finansējums.
7.	Uzsākt ar ERAF finansējumu Mārtiņa ielas rekonstrukcijas darbus.

Ar 2020.gada 27.februāra Tukuma novada Domes lēmumu prot.Nr.3, 32.§. apstiprināti prioritāri veicamie darbi Tukuma novada pašvaldībā 2020.gadā no pašvaldības budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem", nepārsniedzot kopējo summu 600 000 EUR (skatīt 4.2.tabulu).

4.2.tabula. Pašvaldībā prioritāri veicamie darbi no budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" 2020.gadam. Dati: TND

Nr.	Iestāde	Veicamie darbi 2020	
		Nosaukums	Provizoriskā summa euro
Jumti, logi un fasādes (no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem)			
1.	Irlavas pamatskola	Gala sienu siltināšana (PII "Cīrulītis")	16 000
2.	Sēmes sākumskola	Jumta seguma remonts	14 368
3.	Pūres pamatskola	Ēkas Skolas darbnīca "Rūķīši" jumta atjaunošana (jumta koka konstrukciju remonts un seguma nomaiņa)	40 102
4.	Tukuma E.Birznieka-Upīša 1.pamatskola	Jumta atjaunošana	70 000
5.	Tukuma 2.pamatskola	Pārejas remonts (jums un sienas)	20 000
6.	Zemgales vidusskola	Sporta zāles jumta logu maiņa	59 145
7.		Četru mācību kabinetu jumtu konstrukcijas un segums	29 481
8.	Irlavas un Lestenes pagastu pārvalde	Jumta nomaiņa Irlavas pagasta "Mežrozītes" (grupu dzīvokļi)	70 000
9.	Tukuma pilsētas Kultūras nams	Logu nomaiņa	23 420
Pārējie darbi (no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem)			
1.	Sēmes sākumskola	Kabinetu pārbūve	12 198
2.		Dušas telpas un tualetes remonts, apkures radiatoru nomaiņa, kanalizācijas un ūdensvada cauruļu remonts	9 320
3.	Tukuma PII "Pasaciņa"	Mēbeļu un aprīkojuma iegāde pēc projekta īstenošanas	50 000
4.	Tukuma PII "Vālodzīte"	Ventilācijas izbūve virtuvē un grupā	6 550
5.	Slampes PII "Pienenīte"	Jaunas pirmsskolas grupiņas izveide	20 000
6.	Džūkstes pamatskola	Siltumtīklu sakārtošana pirmsskolas izglītības iestādes ēkā	30 000
7.	Tukuma Mūzikas skola	Ugunsdzēsības sistēmas izveide	6 287
8.	Tukuma Raiņa ģimnāzija	Iekšējās siltumapgādes sistēmas izpēte un rekonstrukcijas projekta izstrāde	15 000
9.	Tukuma Sporta skola	Ģērbtuves izbūve Sporta skolas stadionā (Lauktechnikā)	21 417

10.	Tumes pamatskola	PII telpu remonts (grīdas remonts)	5 000
11.	Irlavas un Lestenes pagastu pārvalde	Dārtsmuižas straute tilta autoceļa Kalēji-Silakalni 1.49 km remonts	34 000
12.	Sēmes un Zentenes pagastu pārvalde	Auto stāvlaukuma izbūve pie Sēmes sākumskolas Ezera ielā 17	11 570
13.	Slampes un Džūkstes pagastu pārvalde	Aleksandra ielas apgaismojums	24 200
14.	Tukuma muzejs	Kaļpu mājas konstrukciju glābšanas darbi (2 ēkas)	50 000
15.	Tukuma pilsēta	Glābšanas laivas ar pilnu aprīkojumu iegāde	4 000
16.		Ceļu inventarizācija novadā	35 000
Pārējie darbi (no īpašumu atsavināšanas ieņēmumiem)			
1.	Tumes un Degoles pagastu pārvalde	Tumes kultūras nama palīgtelpu tehniskā projekta izstrāde	5 000
2.	Pūres un Jaunsātu pagastu pārvalde	Nojumes atjaunošana 4 grupām Pūres PII "Zemenīte"	16 359
3.		Akmens krēsls Kastaņu alejā	2 000
4.		Mauriņa traktors un sniega lāpsta	10 000
5.	Sēmes un Zentenes pagastu pārvalde	Pašvaldības ceļa posma Sēme-Dobeļi (līdz kokzāģētavai) asfaltēšana	30 000
Transporta līdzekļi (operatīvā noma)			
1.	Tumes un Degoles pagastu pārvalde	Autobuss (30-vietīgs)	
2.	Pūres un Jaunsātu pagastu pārvalde	Autobuss (30-vietīgs)	
3.	Irlavas un Lestenes pagastu pārvalde	Autobuss (35-vietīgs) – 2 gab.	
4.	Slampes un Džūkstes pagastu pārvalde	Autobuss (30-vietīgs), autobuss (19-vietīgs)	
5.	Tukuma novada sociālais dienests	Vieglā automašīna – 2 gab.	

2020. gada kultūras un sporta pasākumi

Tika plānoti vairāki 2020. gada prioritārie kultūras un sporta pasākumi novadā, bet ārkārtējās situācijas izsludināšana valstī un noteiktie ierobežojumi noteica pasākumu atcelšanu vai pārcelšanu. Aktuālā informācija par pasākumiem pieejama www.tukums.lv tīmekļa vietnes kalendārā.

2020. gadā līdzdalība sadarbības projektos

Tukuma novada Dome kā sadarbības partneris turpina dalību EK programmas "Horizon 2020" (Apvārnis 2020) aktivitātes "Pētniecība un inovācijas" projektos (sk. 4.3.tabulā).

4.3.tabula. Tukuma novada Domes līdzdalība sadarbības projektos. Dati: TND

Projekta nosaukums	Apraksts	Termiņš
"Accelerate SUNSHiNE" – Save your bUildiNg by SanINg Energy being to move more quickly (Saglabā savu ēku, taupot enerģiju: virzies uz priekšu ātrāk)	Koordinators Rīgas Tehniskā universitāte, partneri: SIA "Ekodoma", SIA "Ēku saglabāšanas un energotaupības birojs", Funding for Future BV (Nīderlande), Jūrmalas pilsētas, Tukuma, Bauskas un Ādažu novadu pašvaldības (8). 5 sabiedriskās ēkas, 10 daudzdzīvokļu ēkas	04.2017.-03.2021.
"ROBUST" – Rural-Urban Outlooks: Unlocking Synnergies (Lauku un pilsētas vide – atvērtā kopdarbībā)	Koordinators Wageningena universitāte (Nīderlande), partneri: universitātes un pētniecības institūti, pašvaldības no Lielbritānijas, Austrijas, Vācijas, Beļģijas, Spānijas, Slovēnijas, Portugāles, Itālijas un Latvijas (24).	06.2017.-05.2021.
"Energopārvaldības sacensības IEKRP (Ilgtspējīgas enerģijas un klimata rīcības plāna) ieviešanai pašvaldībās" ("COMPETE4SECAP")	Projekta koordinators SIA "EKODOMA", dalībvalstis Francija, Itālija, Ungārija, Vācija, Spānija, Kipra, Horvātija un Latvija. Tukuma novada Dome ir projekta partneris.	10.2017.-09.2020.

PIELIKUMI

1.pielikums

Neatkarīgu revidentu ziņojums

SIA REVIDENTS UN GRĀMATVEDIS

SIA "Revidents un grāmatvedis". Zvērinātu revidentu komercsabiedrības licence Nr. 50. Vienotais reģistrācijas numurs 40005402878. Juridiskā adrese: Rīgā, Libaģu ielā 14, LV-1002. Tālr. 67220449, mob. 29222562, fakss 67235038, e-pasts: s.vilcane2@gmail.com

NEATKARĪGU REVIDENTU ZIŅOJUMS

Dokumenta datums ir tā elektroniskās parakstīšanas laiks

Nr.083

Tukuma novada Domei

Atzinums

Mēs esam veikuši **Tukuma novada pašvaldības** (turpmāk tekstā „Pašvaldība”) pievienotajā gada pārskatā ietvertā konsolidētā finanšu pārskata revīziju. Pievienotais konsolidētais finanšu pārskats ietver:

- pārskatu par finansiālo stāvokli 2019. gada 31. decembrī (bilance);
- pārskatu par darbības finansiālajiem rezultātiem par gadu, kas noslēdzās 2019. gada 31. decembrī;
- pašu kapitāla izmaiņu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2019. gada 31. decembrī;
- naudas plūsmas pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2019. gada 31. decembrī;
- finanšu pārskata pielikumu, tai skaitā, finanšu pārskata posteņu skaidrojumu, grāmatvedības uzskaites principu aprakstu, gada pārskata sagatavošanas principu aprakstu un finanšu instrumentu risku pārvaldīšanas aprakstu.

Mūsaprāt, pievienotais konsolidētais finanšu pārskats sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par **Tukuma novada pašvaldības** konsolidēto finansiālo stāvokli 2019. gada 31. decembrī un par tās darbības konsolidētajiem finanšu rezultātiem un konsolidēto naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2019. gada 31. decembrī, saskaņā ar Ministru Kabineta 2018. gada 19. jūnija noteikumiem Nr. 344 „Gada pārskata sagatavošanas kārtība”.

Atzinuma pamatojums

Saskaņā ar Revīzijas pakalpojumu likumu, mēs veicām revīziju ievērojot Latvijā atzītos starptautiskos publiskā sektora revīzijas standartus (turpmāk - ISSAI). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, tālāk izklāstīti mūsu ziņojuma sadaļā “Revidenta atbildība par konsolidētā finanšu pārskata revīziju”.

Mēs esam neatkarīgi no Pašvaldības saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izstrādātā Starptautiskā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa (tostarp Starptautisko Neatkarības standartu) prasībām un Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām neatkarības prasībām, kas ir piemērojamas mūsu veiktajai konsolidētā finanšu pārskata revīzijai. Mēs esam ievērojuši arī Revīzijas pakalpojumu likumā un Starptautiskā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksā (tostarp Starptautiskajos Neatkarības standartos) noteiktos pārējos profesionālās ētikas principus un objektivitātes prasības.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Citi apstākļi

Tukuma novada pašvaldības konsolidēto finanšu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, revīziju veica cits revidents, kas par šiem pārskatiem 2019. gada 24. aprīlī sniedzis nemodificētu atzinumu.

Ziņošana par citu informāciju

Pašvaldības vadība ir atbildīga par citu informāciju. Cita informācija ietver:

- vadības ziņojumu, kas sniegts pievienotajā gada pārskatā;
- budžeta izpildes pārskatu, kas sniegts pievienotajā gada pārskatā.

Cita informācija neietver konsolidēto finanšu pārskatu un mūsu revidentu ziņojumu par šo finanšu pārskatu. Mūsu atzinums par konsolidēto finanšu pārskatu neattiecas uz šo citu informāciju, un mēs nesniedzam par to nekāda veida apliecinājumu, izņemot to, kā norādīts mūsu ziņojuma sadaļā “Citas ziņošanas prasības saskaņā ar Latvijas Republikas tiesību aktu prasībām”.

Saistībā ar konsolidētā finanšu pārskata revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no konsolidētā finanšu pārskata vai no mūsu revīzijas gaitā iegūtajām zināšanām un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Ja, pamatojoties uz veikto darbu un ņemot vērā revīzijas laikā gūtās zināšanas un izpratni par Pašvaldību un tās darbības vidi, mēs secinām, ka citā informācijā ir būtiskas neatbilstības, mūsu pienākums ir par to ziņot. Mūsu uzmanības lokā nav nonākuši nekādi apstākļi, par kuriem šajā sakarā būtu jāziņo.

0000900200_ATZI_280420_00; Neatkarīgu revidentu ziņojums Tukuma novada pašvaldībai

Citas ziņošanas prasības saskaņā ar Latvijas Republikas tiesību aktu prasībām

Saskaņā ar Revīzijas pakalpojumu likumu, mūsu pienākums ir arī izvērtēt, vai vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Ministru Kabineta 2018. gada 19. jūnija noteikumu Nr. 344 „Gada pārskata sagatavošanas kārtība” prasībām. Pamatojoties vienīgi uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsaprāt:

- vadības ziņojumā par pārskata gadu, par kuru ir sagatavots konsolidētais finanšu pārskats, sniegtā informācija atbilst konsolidētajam finanšu pārskatam, un
- vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Ministru Kabineta 2018. gada 19. jūnija noteikumu Nr. 344 „Gada pārskata sagatavošanas kārtība” prasībām.

Vadības un personu, kurām uzticēta Pašvaldības pārvalde, atbildība par konsolidēto finanšu pārskatu

Vadība ir atbildīga par konsolidētā finanšu pārskata, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu, sagatavošanu saskaņā ar Ministru Kabineta 2018. gada 19. jūnija noteikumiem Nr. 344 „Gada pārskata sagatavošanas kārtība” un par tādu iekšējo kontroli, kādu vadība uzskata par nepieciešamu, lai būtu iespējams sagatavot konsolidēto finanšu pārskatu, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdu izraisītas būtiskas neatbilstības.

Sagatavojot konsolidēto finanšu pārskatu, vadības pienākums ir izvērtēt Pašvaldības spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības sniedzot informāciju par apstākļiem, kas saistīti ar Pašvaldības spēju turpināt darbību un darbības turpināšanas principa piemērošanu, ja vien nav plānota Pašvaldības pievienošana citai pašvaldībai vai sadalīšana.

Personas, kurām uzticēta Pašvaldības pārvalde, ir atbildīgas par Pašvaldības konsolidēto finanšu pārskata sagatavošanas pārraudzību.

Revidenta atbildība par konsolidēto finanšu pārskata revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārliecību par to, ka konsolidētais finanšu pārskats kopumā nesatur kļūdu vai krāpšanas izraisītas būtiskas neatbilstības, un sniegt revidentu ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārliecība ir augsta līmeņa pārliecība, bet tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar ISSAI, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdu rezultātā, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti uzskatīt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, pamatojoties uz šo konsolidēto finanšu pārskatu.

Veicot revīziju saskaņā ar ISSAI, mēs visā revīzijas gaitā izdarām profesionālus spriedumus un ievērojam profesionālo skepsi. Mēs arī:

- identificējam un izvērtējam riskus, ka konsolidētajā finanšu pārskatā varētu būt krāpšanas vai kļūdu dēļ radušās būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas būtiskas krāpšanas radītas neatbilstības, ir augstāks par kļūdu izraisītu neatbilstību risku, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, ar nodomu neuzrādītu informāciju, maldinošas informācijas sniegšanu vai iekšējās kontroles pārkāpumus;

- iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, nevis lai sniegtu atzinumu par Pašvaldības iekšējās kontroles efektivitāti;

- izvērtējam pielietoto grāmatvedības uzskaites politiku piemērotību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatotību;

- izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Pašvaldības spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidentu ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz konsolidētajā finanšu pārskatā sniegto informāciju par šiem apstākļiem. Ja šāda informācijas konsolidētajā finanšu pārskatā nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidentu ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Pašvaldība savu darbību var pārtraukt;

- izvērtējam vispārējo konsolidētā finanšu pārskata izklāstu, struktūru un saturu, tajā skaitā pielikumā atklāto informāciju un to, vai konsolidētais finanšu pārskats patiesi atspoguļo tā pamatā esošos darījumus un notikumus;

- iegūstam pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus par Pašvaldības konsolidācijā iesaistīto iestāžu finanšu informāciju ar mērķi sniegt atzinumu par konsolidēto finanšu pārskatu. Mēs esam atbildīgi par Pašvaldības revīzijas vadību, pārraudzību un veikšanu. Mēs paliekam pilnībā atbildīgi par mūsu revidentu atzinumu.

Personām, kurām uzticēta Pašvaldības pārvalde, mēs cita starpā sniedzam informāciju par plānoto revīzijas apjomu un laiku, kā arī par svarīgiem revīzijas novērojumiem, tajā skaitā par būtiskiem iekšējās kontroles trūkumiem, kurus mēs identificējam revīzijas laikā.

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
„REVIDENTS UN GRĀMATVEDIS”
Licence Nr.30

Sandra Vilcāne
Valdes locekle
Atbildīgā zvērināta revidente
Sertifikāts Nr.30

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR
DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Sandra Vilcāne, t. 29222562
s.vilcane2@gmail.com

00000900200_ATZI_280420_00; Neatkarīgu revidentu ziņojums Tukuma novada pašvaldībai

Domes lēmums par Tukuma novada pašvaldības konsolidētā 2019. gada finanšu pārskata apstiprināšanu

TUKUMA NOVADA DOME

Reģistrācijas Nr.90000050975
Talsu iela 4, Tukums, Tukuma novads, LV-3101,
tālrunis 63122707, fakss 63107243, mobilais tālrunis 26603299, 29288876
www.tukums.lv e-pasts: dome@tukums.lv

L Ē M U M S

Tukumā

2020.gada 27.maijā

prot.Nr.11, 3.§.

Par Tukuma novada pašvaldības konsolidētā 2019.gada pārskata apstiprināšanu

Pamatojoties uz likuma "Par pašvaldībām" 21.panta pirmās daļas 2.punktu, kas noteic, ka tikai dome var "apstiprināt pašvaldības budžetu, budžeta grozījumus un pārskatus par budžeta izpildi, kā arī saimniecisko un gada publisko pārskatu", 71.panta pirmo daļu "Finanšu revīziju veikšanai, revīzijas pārskatu sagatavošanai un atzinuma sniegšanai par saimnieciskā gada pārskatu dome ne retāk kā reizi gadā uzaicina auditorfirmas vai zvērinātus revidentus, kuru darbu apmaksā no attiecīgās pašvaldības budžetā paredzētajiem līdzekļiem", Likuma par budžetu un finanšu vadību 30.panta pirmo daļu "Budžeta iestādes, no valsts budžeta daļēji finansētas atvasinātas publiskas personas un budžeta nefinansētas iestādes sagatavo gada pārskatu", likuma "Par grāmatvedību" 13.panta trešo daļu "Par katru pārskata gadu sastāda gada pārskatu, kura struktūra, apjoms un saturs, kā arī sagatavošanas, pārbaudīšanas un iesniegšanas kārtība noteikta Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā, finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku darbību reglamentējošos likumos un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas normatīvajos noteikumos vai rīkojumos un saskaņā ar Likumu par budžetu un finanšu vadību pieņemtajos normatīvajos aktos.", Ministru kabineta 2018.gada 19.jūnija noteikumiem Nr.344 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" un SIA "Revidents un grāmatvedis" 2020.gada 28.apriļa "Neatkarīgu revidentu ziņojumu", Tukuma novada Dome nolēmji:

1. apstiprināt Tukuma novada pašvaldības konsolidēto 2019.gada pārskatu, tajā skaitā šādus rādītājus:

- 1.1. Kopsavilkuma balance 100 426 439 euro;
- 1.2. Budžetu naudas plūsma:
  - 1.2.1. naudas līdzekļu atlikums gada sākumā 3 165 963 euro;
  - 1.2.2. ieņēmumi 41 313 475 euro;
  - 1.2.3. izdevumi 40 180 526 euro;
  - 1.2.4. naudas līdzekļu atlikums gada beigās 4 298 912 euro;
- 1.3. Budžetu izpildes rezultāts (+) 2 819 787 euro.

2. Gada pārskats sastāv no:
  - 2.1. Ziņas par pašvaldību;
  - 2.2. Vadības rakstisks apliecinājums pie 2019.gada finanšu pārskata;
  - 2.3. Neatkarīgu revidentu ziņojums;
  - 2.4. Vadības ziņojums;
  - 2.5. Grāmatvedības uzskaites principu apraksts;
  - 2.6. Gada pārskata sagatavošanas principu apraksts;
  - 2.7. Finanšu instrumentu risku pārvaldīšanas apraksts;
  - 2.8. Budžeta izpildes skaidrojums;
  - 2.9. Grāmatvedības kontu plāna shēmas kontu atbilstības tabula;
  - 2.10. Balance;
  - 2.11. Pārskats par darbības finansiālajiem rezultātiem;
  - 2.12. Pašu kapitāla izmaiņu pārskats;
  - 2.13. Naudas plūsmas pārskats;

- 2.1.4. Finanšu pārskata postežu skaidrojums;
- 2.15. Budžeta izpildes pārskati;
- 2.16. Apliecinājums Valsts Kasei (Finanšu ministrijai) par gada pārskatā sniegtās informācijas patiesumu.

Domes priekšsēdētājs

N.Rečs